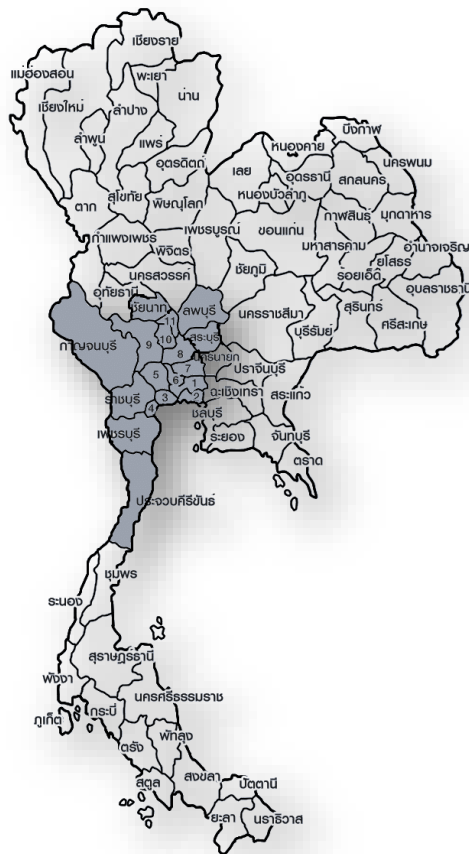

แผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 - 2570)

เอกสารลำดับที่ 16/2564
สำนักงานศึกษาธิการภาค 2
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค ประกาศ ณ วันที่ 22 มีนาคม 2562 ซึ่งได้กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค ตามมติคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ในการประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2562 โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 ทำหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง มีหน้าที่ในการกำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

แผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งบรรลุวิสัยทัศน์ ผู้เรียนทุกระดับมีคุณภาพตามช่วงวัย มีความรู้ มีทักษะอาชีพ รองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น พัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน รวมทั้งการผลิตและพัฒนาบุคลากรรองรับภาคอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยเชื่อมโยงภาคการศึกษาภาคกลางกับภาคอุตสาหกรรมและบริการให้ตอบสนองความต้องการของแต่ละสาขาของอุตสาหกรรมและบริการ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มบนพื้นฐานของการวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยี ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่กำลังคนที่มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

ในการนี้ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลางในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกภาคส่วนจะได้นำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาในพื้นที่ต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง
กันยายน 2564

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 -2580) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง รวมทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับ การพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนา ระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอด ชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบ การศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้าง เสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง

ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้มีการศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และแนวโน้มด้านต่างๆ การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี ชัยนาท อ่างทอง นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และ กรุงเทพมหานคร แนวทางการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์ การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ตามหลักการ ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 - 2570) ภายใต้กรอบแนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาพื้นที่ และสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ ที่เชื่อมโยงมิติทางสังคม เศรษฐกิจ ตามศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ ดังนั้น จึงกำหนดทิศทางการพัฒนา การศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้แก่

วิสัยทัศน์ “ผู้เรียนทุกระดับมีคุณภาพตามช่วงวัย มีความรู้ มีทักษะอาชีพ รองรับอุตสาหกรรมและ บริการแห่งอนาคต”

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทุกระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนในทุกพื้นที่ให้มีคุณภาพ
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายและทุกภาคส่วนในการสนับสนุนการจัดการศึกษา
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นกำลังคนที่มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
2. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21
3. ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. เสริมสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะ สมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
2. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21
3. ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเท่าเทียม
4. ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีคุณภาพชีวิตที่ดี เข้าใจถึงคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีจิตอาสา และสำนึกสาธารณะ น้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
5. ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การนำแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570) ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะร่วมขับเคลื่อนและถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลางฯ ลงสู่แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด/จังหวัด แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ควรจะต้องมีการสร้างการรับรู้ การสื่อสารให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ เข้าใจยุทธศาสตร์ฯ โดยผ่านกลไกและเครื่องมือที่กำหนดไว้ในระดับพื้นที่ อันจะส่งผลต่อเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนผู้รับบริการหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อการบรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ “พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ” ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญรูปภาพ	ฉ
ส่วนที่ 1 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	1
1.1 แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)	1
1.2 แผนระดับที่ 2 เฉพาะที่เกี่ยวข้อง	5
1.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561- 2580)	5
1.2.2 แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา	13
1.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	14
1.2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)	24
1.3 แผนระดับที่ 3	28
1.3.1 ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคกลาง พ.ศ. 2566 – 2570	28
1.3.2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (พ.ศ. 2559-2573)	30
1.3.3 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579	31
1.3.4 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563–2565)	35
1.3.5 คำแถลงนโยบายการจัดการศึกษา ของนางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2564)	38
1.3.6 นโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	41
ส่วนที่ 2 บริบทเชิงพื้นที่ของภาคกลาง	45
2.1 สภาพทั่วไป	45
2.2 สภาพการณ์ด้านการศึกษา	53
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis)	69
ส่วนที่ 4 สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 - 2570)	83
ส่วนที่ 5 การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570) สู่การปฏิบัติ	91
5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570) สู่การปฏิบัติ	91
5.2 แนวทางในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570)	93
5.3 การติดตามและประเมินผล	94
ภาคผนวก	96
คณะผู้จัดทำ	109

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ดัชนีความก้าวหน้าในการพัฒนาคน ปี 2562 และดัชนีย่อย 8 ด้าน ของแต่ละจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง	50
ตาราง 2 แสดงจำนวนสถานศึกษาในพื้นที่ภาคกลาง จำแนกรายจังหวัด/หน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	54
ตาราง 3 แสดงจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ภาคกลาง จำแนกรายจังหวัด	55
ตาราง 4 แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 1-3)	56
ตาราง 5 แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับประถมศึกษา	57
ตาราง 6 แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	58
ตาราง 7 แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	59
ตาราง 8 แสดงอัตราส่วนอัตราส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม.4-6) : สายอาชีพ (ปวช.1-3)	60
ตาราง 9 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	61
ตาราง 10 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	62
ตาราง 11 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	65
ตาราง 12 แสดงผลการประเมินความสามารถในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	66
ตาราง 13 แสดงผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	67
ตาราง 14 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา V-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้น ปวช. 3	68
ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง	70

สารบัญรูปลูกภาพ

	หน้า
แผนภาพ 1 ระดับแผนตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 4 ธันวาคม 2660	3
แผนภาพ 2 วิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	3
แผนภาพ 3 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติสู่แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น	4
แผนภาพ 4 สาระสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการศึกษา	4
แผนภาพ 5 กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)	27
แผนภาพ 6 ทิศทางการพัฒนาภาคกลาง ปี 2566 - 2570	28
แผนภาพ 7 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	31
แผนภาพ 8 กรอบแนวคิดแผนการศึกษาแห่งชาติ	32
แผนภาพ 9 ดัชนีย่อยการพัฒนาคอนภาคกลาง ปี 2558 เทียบกับปี 2562	48
แผนภาพ 10 ดัชนีความก้าวหน้าในการพัฒนาคอนด้านการศึกษา จำแนกรายจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง	51
แผนภาพ 11 แสดงจำนวนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ภาคกลางจำแนกรายสังกัด	54
แผนภาพ 12 อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในพื้นที่ภาคกลางจำแนกตามระดับการศึกษา	63
แผนภาพ 13 ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมทุกรายวิชา	64

ส่วนที่ 1

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1.1 แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

มี 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วน ราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่

2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือ รุ่นใหม่ รวมถึง ปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่

รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็น คนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบต่อผู้กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการ บนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะผ่านทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม”

แผนภาพ 1 ระดับแผนตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 4 ธันวาคม 2560

ระดับของแผนตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 4 ธันวาคม 2560

มาตรา 65 รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ เกิดการผลักดันไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

มาตรา 142 การเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ

มาตรา 162 คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ

หมายเหตุ :

- นับตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2560 ครม. มีมติกำหนดการตั้งชื่อแผนในระดับที่ 3 ให้ใช้ชื่อว่า "แผนปฏิบัติการด้าน ... ระยะที่ ... (พ.ศ. -)" เว้นแต่ได้มีการระบุชื่อแผนไว้ในกฎหมาย ก่อนที่จะมีมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560 เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง มติ ครม. เป็นต้น ว่าให้ใช้ชื่อแผนว่า แผนแม่บทด้าน... แผนพัฒนา... หรือ แผนอื่น ๆ ... จึงจะสามารถใช้ชื่อแผนตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนั้น ๆ
- แผนปฏิปัติราชการสำหรับองค์กรมหาชน และ องค์การอิสระ ให้ใช้ชื่อ "แผนปฏิบัติการ... (ชื่อหน่วยงาน)..." สำหรับรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ชื่อ "แผนวิสาหกิจ..." เว้นแต่ได้มีการระบุไว้ในกฎหมายให้ใช้ชื่ออื่น และ "แผนปฏิบัติการด้าน..." สำหรับกรณีแผนที่เป็น issue base

แผนภาพ 2 วิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580

**ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว**

ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายการพัฒนาประเทศภาพรวม

“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

1. ด้านความมั่นคง เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงระดับประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อย ยุติธรรม และทุกภาคส่วน	2. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นการยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ ด้วยผู้มีการขยายโอกาสของประเทศไทยในเวทีโลก	3. ด้านพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ คนไทยมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 21 มีจิตอาสา มีคุณธรรม และภาคี 3 และ 5 มิติบูรณา
4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นโอกาสแก่คนไทยทุกคนในการพัฒนาประเทศไทย	5. ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน ดำเนินกิจกรรมด้านของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคม ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด สืบสานวิถีวัฒนธรรมอันดี	6. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารภาครัฐ การปรับแก้บทบาท หน้าที่ “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

พฤษภาคม 2564 nscsr.nesdc.go.th

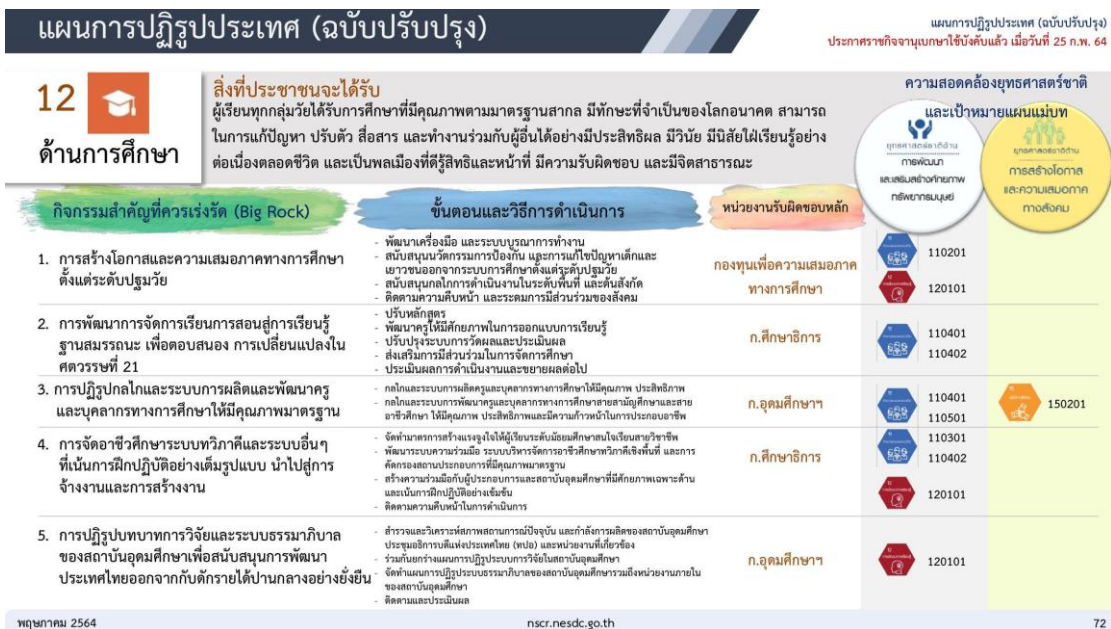
วิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

- 1 ด้านความมั่นคง**
 1. ประชาชนอยู่ดี มีสุข และมีความสุข
 2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกระดับทั้งระดับ
 3. ปลอดภัย มีระบบป้องกันภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ ภัยทางทะเล และทางอากาศ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 4. ประชาชนไทยมีความเข้มแข็งในสังคมและใช้กระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
 5. การบริหารจัดการความมั่นคงและสันติภาพในระดับนานาชาติ
- 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน**
 1. ประชาชนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี
 2. ประชาชนไทยมีความสามารถในการแข่งขัน
- 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์**
 1. คนไทยมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 21
 2. มีจิตอาสา มีคุณธรรม และภาคี 3 มิติบูรณา
- 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม**
 1. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 2. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 3. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 5 ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน**
 1. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 2. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 3. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 4. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ**
 1. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 2. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 3. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 4. ส่งเสริมการเติบโตของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนภาพ 3 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติสู่แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น

แผนภาพ 4 สารสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการศึกษา

1.2 แผนระดับที่ 2 เฉพาะที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561- 2580)

ประเด็น (1) ความมั่นคง

แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 2 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ ผนวกรวมส่งเสริมความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทย ผ่านทางกลไกต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ในเชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทางพระราชดำริต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้อย่างกว้างขวาง จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติและพระราชกรณียกิจอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ บูรณาการร่วมระหว่างภาคีต่าง ๆ อาทิครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็นวิถีการดำเนินชีวิต โดยวางรากฐานการพัฒนาค่านิยมให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่การพัฒนาคนให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของสถาบันสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ทั้งครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ และภาคเอกชน โดยมีแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แผนย่อยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี โดยมีแนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาที่ 2 บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม ในการจัดการเรียนการสอนในและนอกสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนตามพระราชดำริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 4 ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน อนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผนวกรวมส่งเสริมความเป็นไทยในระดับท้องถิ่นและชุมชน จัดให้มีพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ ส่งเสริมชุมชนให้เป็นฐานการสร้างวิถีชีวิตพอเพียง

แนวทางการพัฒนาที่ 5 การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างจิตสาธารณะและจิตอาสาโดยใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร เพื่อรับผิดชอบต่อส่วนรวม สร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลง และต้นแบบที่ดี

ทั้งระดับบุคคลและองค์กร โดยการยกย่องผู้นำที่มีจิตสาธารณะและจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลไกการดำเนินงานในการสร้างเสริมการพัฒนาจิตสาธารณะและจิตอาสา เพื่อสังคมและส่วนรวม โดยส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรสาธารณะที่ไม่หวังผลประโยชน์

ประเด็น (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

จำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 รวมทั้งอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” แผนย่อยเพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ดังนี้

แผนย่อยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์
โดยมีแนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาที่ 1 สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย สร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 โดยส่งเสริมความรู้ในการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมบนฐานความรู้ทางวิชาการตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์และถึงช่วงอายุต่าง ๆ พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง โดยเน้นการส่งเสริมการเกื้อกูลกันของคนทุกวัยในครอบครัว ในการดูแลสมาชิกในครอบครัว การส่งเสริมนโยบายการสร้าง ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน การส่งเสริมสนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการจัดบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสนับสนุนครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตรและการดูแลผู้สูงอายุ การสนับสนุนควบคู่กับการปฏิรูปสื่อให้มีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ในการให้ความรู้ต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว โดยที่จะต้องมึระบบการจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับครอบครัวที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตครอบครัว ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีความปลอดภัย มีระบบสนับสนุนในการดูแลเด็กและครอบครัวในชุมชนที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งมีระบบสนับสนุนในการทำงานที่เอื้อต่อครอบครัวที่ทุกภาคส่วนการพัฒนาสนับสนุนการจัดสวัสดิการและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานที่สมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปลูกฝังและพัฒนาทักษะ

นอกห้องเรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับ
ความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและ
การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรม
ที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อให้องค์กรเครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็ง และ
มีกลไกการพัฒนาในระดับพื้นที่ที่ประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา
เฝ้าระวัง และติดตามการดำเนินงานส่งผลให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ได้อย่างเป็นรูปธรรม การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ปลูกฝัง
ให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ชีวิต ดนตรี กีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเปิดพื้นที่แห่ง
การเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เอื้อแก่ครอบครัวทุกลักษณะ

แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มี
ความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างภาคีการพัฒนาต่าง ๆ
โดยการเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง สุขภาพ และการพัฒนาอาชีพในตลอดช่วง
ชีวิต เพื่อเสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของแต่ละ
หน่วยงานให้มีความเข้มแข็งและตอบโจทย์ประเทศ เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ
ประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง และศักยภาพบุคคลของ
ประเทศ นำไปสู่การตัดสินใจระดับนโยบายและปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคนไทยอย่างมีทิศทางและสอดคล้อง
กับการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต รวมถึงข้อมูลที่สนับสนุนการผลิตกำลังแรงงานที่มีทักษะตรงต่อ
ความต้องการของตลาดงานในอนาคต และใช้ประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อ มีธนาคารคลังสมอง
เพื่อรวบรวมผู้สูงอายุที่มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะเพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ
ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

แผนย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย โดยมีแนวทางการ
พัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1 จัดให้มีการเตรียมความพร้อมทั้งสุขภาพะ เจตคติ ความรู้ และ
ทักษะให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ รวมทั้ง
กำหนดมาตรการสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานให้พ่อแม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ด้วยตนเอง
ทั้งการจูงใจให้สถานประกอบการจัดให้มีการจ้างงานที่ยืดหยุ่น รมรงคให้ผู้ชายตระหนักและมีส่วนร่วม
ในการทำหน้าที่ในบ้านและดูแลบุตรมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาที่ 2 จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพะที่ดีและสมวัย
โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามมาตรฐาน
งานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุน
การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก

แนวทางการพัฒนาที่ 3 จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และ
คุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน โดยการพัฒนาหลักสูตรการสอนและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มี
คุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิด
ความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง

ควบคู่กับการยกระดับบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ ตลอดจน ผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนา ทักษะ การเรียนรู้เน้นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา การพัฒนาสุขภาพอนามัยให้มี พัฒนาการที่สมวัยและการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคมให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน

แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1 จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิด สร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

แนวทางการพัฒนาที่ 2 จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ

แนวทางการพัฒนาที่ 3 จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผน การเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 4 จัดให้มีการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของ ประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่ สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

แนวทางการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่ เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้าน ความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ ตลอดจนภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ ในการดำเนิน ชีวิตของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น

แผนย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัย ทำงานให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือให้เป็น ผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และมีโอกาสและ ทางเลือกทำงานและสร้างงาน

ประเด็น (12) การพัฒนาการเรียนรู้

เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา การศึกษาและการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะ ออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง โดยประกอบด้วย 2 แผนย่อย ดังนี้

แผนย่อยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 แนวทางการพัฒนาที่ 1 ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21

ประกอบด้วย 4 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) พัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะให้ได้มาตรฐานกับหลักสูตรในระบบการศึกษาชั้นนำที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เปิดเผยต่อสาธารณะ เกี่ยวกับการนิเทศ การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงหลักสูตรฐานสมรรถนะ ปฏิรูปหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกงานในสถานประกอบการ ปฏิรูปการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยเน้นการเรียนรู้ที่ผูกกับงาน เพื่อวางรากฐานให้มีสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประเทศได้ในหลากหลายมิติ ทั้งในด้านการผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะและทักษะในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาด การพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีศักยภาพในการสร้างธุรกิจใหม่ที่ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และสามารถไปสูตลาดต่างประเทศได้ รวมถึงมีนักวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ สามารถส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างดี

(2) พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 มีการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับเนื้อหาและวิธีการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ในการพัฒนาเนื้อหาและทักษะแบบใหม่ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณลักษณะที่มีชีวิต มีพลวัต มีปฏิสัมพันธ์ การเชื่อมต่อ และมีส่วนร่วม

(3) พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง โดยเน้นการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะชีวิต และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง

(4) พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต โดยใช้สื่อผสมอย่างหลากหลาย ปรับเปลี่ยนตามความสามารถและระดับของผู้เรียน มีเนื้อหาที่ไม่ยึดติดกับตัวสื่อ เลือกประกอบเนื้อหาได้เอง ค้นหา แก้ไข จัดบันทึกได้ เก็บประวัติการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่รวดเร็วและต่อเนื่อง โดยผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

แนวทางการพัฒนาที่ 2 เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ ประกอบด้วย 3 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) วางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาท “ครู คณาจารย์ยุคใหม่” ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” มีหลักสูตรผลิตครูอาชีวยุคใหม่ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการในสาขาที่ตนเองสอน

(2) ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูง ให้เข้ามาเป็นครู ปฏิรูประบบการผลิตครูยุคใหม่โดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะของวิชาชีพครูที่สามารถสร้าง ทักษะในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และมีครูที่ชำนาญในด้านการสอนภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 ที่ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ ในจำนวน ที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน อีกทั้งยังมีระบบการอบรมและเสริมสมรรถนะครูที่ผ่านการศึกษาใน ระบบเดิม หรือครูภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 ที่ยังไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานในระดับนานาชาติ

(3) ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่น ๆ ปฏิรูประบบการผลิตครูอาชีพยุคใหม่ โดยผู้ที่มี ใฝ่ประกอบวิชาชีพจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ในสาขาที่ตนเองสอน มีความรู้ ทักษะ และสามารถสร้างสมรรถนะที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานฝีมือ แรงงานและมาตรฐานอาชีพให้แก่ผู้เรียน และมีอัตรากำลังเพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุก ระดับทุก ประเภท ประกอบด้วย 6 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) ปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการ สร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ ตั้งแต่ระดับบนสุดลงไปจนถึงระดับโรงเรียน รวมถึงมีโครงสร้าง แรงจูงใจและความรับผิดชอบของหน่วยงานและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบที่เหมาะสม

(2) จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สูงขึ้นมีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ ในด้าน ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์การเรียนการสอน การบริหารจัดการโรงเรียน จำนวนครูที่ครบชั้น ครบวิชา จำนวนพนักงานสนับสนุนงานบริหารจัดการโรงเรียน

(3) ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพ การศึกษา มีการปรับปรุงโครงสร้างการศึกษาที่เน้นสายอาชีพมากขึ้น มีการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เกิดทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะภาษาที่ 3 ทักษะและ ความรู้ในการประกอบอาชีพใหม่ ๆ อย่างคล่องตัว เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม

(4) เพิ่มการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ส่งเสริมภาคประชาสังคม ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวน ทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและ ภาคประชาสังคม

(5) พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพ การศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพและการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา และปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากกว่าการวัด ระดับความรู้ และ

(6) ส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียน การสอน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ซึ่งรวมถึงการบูรณาการ

ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคอุตสาหกรรม ชุมชน และภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนาที่ 4 พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 5 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) จัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น

(2) มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมสนับสนุนให้คนเข้าสู่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง รวมถึงการยกระดับทักษะวิชาชีพ

(3) พัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

(4) พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

(5) พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

แนวทางการพัฒนาที่ 5 สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ ประกอบด้วย 5 แนวทางย่อย ได้แก่

(1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาระดับนานาชาติ มีกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานอาชีพที่กำหนดสมรรถนะและทักษะพื้นฐานสำหรับสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม โดยเฉพาะใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย S-curve และ New S-curve เพื่อเป็นเครื่องมือในการยืนยัน และพัฒนาสมรรถนะของแรงงาน และมีกรอบแนวคิดในการคาดการณ์อุปสงค์แรงงานในอนาคตในสาขาอาชีพต่าง ๆ และมีแนวทางทบทวนและปรับปรุงให้แม่นยำมากขึ้นเป็นระยะ

(2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากรในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาศูนย์วิจัย ศูนย์ฝึกอบรม และทดสอบในระดับภูมิภาค

(3) จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

(4) จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและ พัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในสถานศึกษา และสำหรับประชาชน และ

(5) ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

แผนย่อยการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ ทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา และส่งเสริม

สนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อ ในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ

แนวทางการพัฒนาที่ 2 สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยี ชั้นแนวหน้าเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ สร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการ “ปลุก” และ “ปลุก” จิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดต่อการกระทำ ความผิด ไม่เพิกเฉยอดทนต่อการทุจริต และเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรม และค่านิยมสุจริตในระดับชุมชนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่านิยมที่ยึดประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อปฏิรูป “พลเมืองไทยในอนาคต” ให้มีความเป็นพลเมืองเต็มขั้น สามารถทำหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้องเป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริต ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

1.2.2 แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุงการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะจำเป็นของโลกอนาคต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ ตลอดจนมีความรักความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ขอให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมแรง ร่วมใจ เพื่อร่วมพัฒนาการศึกษาไทยไปด้วยกัน ทั้งนี้ มุ่งเน้นกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ 5 กิจกรรม

1. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัย โดยพัฒนาเครื่องมือและระบบบูรณาการทำงาน สนับสนุนนวัตกรรมการป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กเยาวชนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย สนับสนุนกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่และต้นสังกัด รวมทั้งติดตามความคืบหน้า และระดมการมีส่วนร่วมของสังคม

2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน คือ ปรับหลักสูตรการพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ ปรับปรุงระบบการวัดประเมินผล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประเมินผลการดำเนินงานและขยายผลต่อไป

3. การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพมาตรฐาน โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน คือ ม.ต้น สายสามัญและสายอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

4. การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน คือ จัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนระดับ ม.ต้น ให้สนใจศึกษาต่อสายวิชาชีพ พัฒนาระบบความร่วมมือ ระบบจัดการบริหารจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีเชิงพื้นที่ และการคัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพมาตรฐาน สร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพเฉพาะด้าน เน้นการฝึกปฏิบัติ และติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ

5. การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน คือ สำรวจและวิเคราะห์สภาพสถานการณ์ปัจจุบัน และกำลังการผลิตของสถาบันอุดมศึกษา การประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันยกร่างแผนการปฏิรูประบบการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา จัดทำแผนปฏิรูประบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษารวมถึงหน่วยงานภายใน ติดตามและประเมินผล

1.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

สาระของกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีเป้าหมายเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน โดยสิ่งที่ต้องทำ คือ การเปลี่ยนผ่านประเทศ หรือการ transform ประเทศใน 4 ด้านหลัก ได้แก่

1. การเปลี่ยนผ่านจากเศรษฐกิจฐานทรัพยากร ไปสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและองค์ความรู้ หรือการมุ่งสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายให้เศรษฐกิจไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนา ต่อยอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเปลี่ยนผ่านจากสังคมที่มีเพียงบางกลุ่มที่เข้าถึงโอกาสไปสู่สังคมที่มีโอกาสสำหรับทุกคนและทุกพื้นที่ หรือการสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค โดยทุกกลุ่มคนมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และประเทศมีความเหลื่อมล้ำลดลง ทั้งในเชิงธุรกิจ พื้นที่ รายได้ และความมั่งคั่ง

3. การเปลี่ยนผ่านจากการผลิตและการบริโภคที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไปสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความปลอดภัยหรือการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน โดยทุกภาคส่วนในสังคมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดความยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสามารถรับมือและมีภูมิคุ้มกันจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

4. การเปลี่ยนผ่านจากกำลังคนทักษะต่ำและภาครัฐที่ล่าสมัย ไปสู่กำลังคนและภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง เพื่อเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็นเศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

ภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน จะมีการกำหนด "หมุดหมาย" ซึ่งเป็นการกำหนดสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนามีทิศทางที่ชัดเจนและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 13 หมุดหมาย คือ

หมุดหมาย	ขอบเขต
(1) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูปมูลค่าสูง	<ul style="list-style-type: none"> ภาคการเกษตรของไทยได้รับการปรับโครงสร้างให้เป็นภาคการผลิตที่มีผลตอบแทนสูง ผ่านการยกระดับผลิตภาพ การพัฒนาคุณภาพของผลผลิต และการปรับเปลี่ยนประเภทของการผลิตจากการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ ไปสู่การผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูง สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด โดยส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาในการผลิต และการพัฒนา

หมวดหมู่	ขอบเขต
	<p>ศักยภาพของเกษตรกร ด้วยการสนับสนุนข้อมูลและองค์ความรู้ที่จำเป็น รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เกษตรกรสามารถเข้าถึงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรที่หลากหลาย อาทิ การขายตรงให้กับผู้ค้าปลีกหรือผู้ส่งออก การขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม และการทำเกษตรพันธสัญญากับผู้แปรรูป ● โครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อภาคการเกษตรและเกษตรแปรรูปได้รับการพัฒนาให้เพียงพอต่อความต้องการและมีประสิทธิภาพ อาทิ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ระบบการตรวจรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์การเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตร ● เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรได้รับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีกลไกการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy)
(2) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและใส่ใจในความยั่งยืน ● การท่องเที่ยวไทยมีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เชิงเกษตร เชิงการแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพ เชิงอาหารและวัฒนธรรม เชิงธุรกิจ และเชิงกีฬา ● การท่องเที่ยวไทยมีกิจกรรมที่หลากหลายพร้อมทั้งมีบริการที่ได้มาตรฐานสากลสามารถเพิ่มมูลค่าและดึงดูดนักท่องเที่ยวเป้าหมายทั้งไทยและต่างชาติที่มีคุณภาพและมีความเต็มใจจ่ายสูง ● แหล่งท่องเที่ยวได้รับการดูแลรักษาให้มีความยั่งยืนและเน้นคุณค่าอย่างเหมาะสมกับพื้นที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ● รายได้จากการท่องเที่ยวมีส่วนกระจายตัวสู่เมืองรองในทุกภูมิภาค และกระจายตัวสู่ชุมชนและผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่มากขึ้น ผ่านการเพิ่มมูลค่าด้วยการสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ

หมวดหมู่	ขอบเขต
(3) ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน	<ul style="list-style-type: none"> ● อุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยปรับตัวสู่การเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน ● ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์สูง มีการสนับสนุนการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้า รวมถึงการพัฒนาทักษะแรงงานอย่างต่อเนื่อง ● หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีมาตรการลดผลกระทบที่จะมีต่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ดั้งเดิมและภาคการผลิตอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ เกษตรกรผู้ผลิต พืชพลังงาน ● ปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศไทยเพิ่มขึ้นในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป รถโดยสารสาธารณะในเมืองหลักปรับสู่ระบบการขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าทั้งหมด ● ประเทศไทยมีสถานีอัดประจุไฟฟ้าอย่างเพียงพอครอบคลุมเส้นทางคมนาคมสำคัญทั่วประเทศ
(4) ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	<ul style="list-style-type: none"> ● อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์และบริการทางการแพทย์และสุขภาพที่มีพื้นฐานอยู่บนศักยภาพและความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศเป็นเครื่องยนต์สำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง ● ประเทศไทยมีชื่อเสียงด้านการรักษาโรคเฉพาะทางและบริการทางการแพทย์ขั้นสูง เช่น การผ่าตัดต้อกระจก การผ่าตัดหัวใจ และการรักษาโรคมะเร็ง เป็นต้น รวมถึงเป็นจุดหมายปลายทางของบริการทางการแพทย์ บริการด้านความสวยความงาม และบริการส่งเสริมสุขภาพ ● ระบบสาธารณสุขได้รับการพัฒนาคุณภาพและขยายศักยภาพมีการปรับสู่ Smart Medical/ Smart Healthcare โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อรองรับกับการดำรงชีวิตสมัยใหม่ และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนความต้องการใช้ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ● บุคลากรและทรัพยากรด้านสาธารณสุขมีการกระจายตัวอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับผู้รับบริการจากทั้งในและต่างประเทศ

หมวดหมู่	ขอบเขต
(5) ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเทศไทยเป็นประตูการค้า บริการ และการลงทุนที่สำคัญของอาเซียน โดยมีกฎระเบียบและกระบวนการนำเข้าส่งออกที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ ลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ และเพื่อเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน ● ประเทศไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าและการค้าผ่านแดน ยกย่องระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งในอาเซียนอย่างไร้รอยต่อ ● ประเทศไทยมีนโยบายและมาตรการจูงใจสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวด้านการค้าและการลงทุน การจัดทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเชื่อมโยงผู้ประกอบการในประเทศให้เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การค้าการลงทุนโลก (Global Value Chains) ● ผู้ประกอบการและแรงงานด้านโลจิสติกส์ของไทยมีองค์ความรู้และทักษะที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และคุณภาพสูง มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการปรับรูปแบบธุรกิจที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง และมีศักยภาพในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและระดับสากล
(6) ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดิจิทัลคอนเทนต์ และเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลที่สำคัญของอาเซียน ● เทคโนโลยี องค์ความรู้ และนวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการด้านดิจิทัล ทั้งด้านซอฟต์แวร์และการสร้างสรรค์ดิจิทัลคอนเทนต์ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยความร่วมมือของภาครัฐ สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการ พร้อมทั้งมีกลไกสนับสนุนให้เกิดการนำเทคโนโลยี องค์ความรู้ และนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ● ประเทศไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้านดิจิทัล อาทิ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แรงงานที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการ และกฎระเบียบที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและมีประสิทธิภาพสูง

หมวดหมู่	ขอบเขต
	<ul style="list-style-type: none"> ● ภาครัฐมีระบบเฝ้าระวังและป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ โดยทุกภาคส่วนมีความตระหนักถึงความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ประชาชนและผู้ประกอบการ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และปลอดภัย
(7) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเทศไทยมีระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่เหมาะสมต่อการเติบโตของ SMEs โดยมีการแข่งขันทางการค้าที่เปิดกว้างและเป็นธรรม ความเหลื่อมล้ำระหว่าง SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและนวัตกรรมการเงินทางเลือกที่เหมาะสม องค์กรความรู้และเทคโนโลยีที่จำเป็น รวมถึงตลาดภาครัฐและช่องทางตลาดใหม่ ๆ ลดลง โดยมีการสนับสนุนจากภาครัฐที่ตรงกับความต้องการเฉพาะของผู้ประกอบการ ● SMEs ไทยมีศักยภาพสูง ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี องค์กรความรู้ และนวัตกรรม โดยเฉพาะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนารูปแบบธุรกิจ และการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการ ตลอดจนสามารถปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นในอนาคต อาทิ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือสินค้าและบริการทางสุขภาพ ● SME ไทยมีบทบาทในภาคการส่งออกมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าโลกได้ โดยเฉพาะในภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ● วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ ผลิตได้และขายเป็น สามารถนำอัตลักษณ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ และสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน ● วิสาหกิจเพื่อสังคมขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม อาทิ การสร้างการมีส่วนร่วมและกระจายผลประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจไปสู่ชุมชน การสร้างงานในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และการพัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
(8) ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความ	<ul style="list-style-type: none"> ● พื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคได้รับการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาเมืองหลักและการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนวระเบียงเศรษฐกิจทั้งใน

หมวดหมู่	ขอบเขต
<p>เจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่</p>	<p>ระดับภายในประเทศและระดับภูมิภาค รวมถึงการเชื่อมโยง ระหว่างเมืองและชนบทโดยรอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● บริการสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา และบริการ สาธารณสุข มีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกันระหว่างพื้นที่ รวมถึงมี การจัดสรรงบประมาณบุคลากร และทรัพยากรที่สำคัญอื่น ๆ อย่าง เพียงพอและเหมาะสม ● พื้นที่เศรษฐกิจและเมืองหลักทั่วประเทศมีการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานอย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพ และดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคมขนส่งในเมือง และระบบ สารสนเทศดิจิทัลที่มีความครอบคลุม สามารถเข้าถึงได้เพื่อรองรับ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาค และพัฒนาปัจจัยดึงดูดการพัฒนา สู่ภูมิภาค (Pull Factors) อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของ ประชาชนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน (Eco-living) ● องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการกำกับดูแลและกำหนด มาตรฐานการให้บริการสาธารณะ ขณะที่ชุมชน สถาบันการศึกษา และภาคเอกชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการออกแบบและขับเคลื่อน การพัฒนาที่เหมาะสมและตอบโจทย์ความต้องการของคนในท้องถิ่น ได้อย่างแท้จริง
<p>(9) ไทยมีความยากจนข้าม รุ่นลดลง และคนไทยทุก คนมีความคุ้มครองทาง สังคมที่เพียงพอเหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คนยากจนข้ามรุ่นลดลง จากมาตรการให้ความช่วยเหลือและแก้ไข ปัญหาแบบมุ่งเป้า และเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถระบุตัว บุคคล ปัญหา และความต้องการได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ ● นโยบายการเงินการคลัง และกฎหมายสามารถสนับสนุนการ กระจายรายได้ และสร้างความเป็นธรรมในสังคมได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ● ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างครอบคลุม ทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยเฉพาะในชนบทและพื้นที่ห่างไกล เพื่อลดความ เหลื่อมล้ำของโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม และระหว่างพื้นที่ (digital divide) ● เด็กจากครอบครัวยากจนได้รับการช่วยเหลือให้สามารถเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับที่สูงกว่า การศึกษาภาคบังคับได้อย่างเสมอภาค เพื่อเพิ่มโอกาสการเลื่อนชั้น

หมวดหมู่	ขอบเขต
	<p>ทางเศรษฐกิจและสังคมอันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในประชากรรุ่นถัดไป</p> <ul style="list-style-type: none"> ● คนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทความจำเป็น บนฐานของความยั่งยืนทางการคลัง ● ระบบประกันสังคมได้รับการพัฒนาทั้งในด้านรูปแบบ เงินสมทบ และสิทธิประโยชน์ให้สอดคล้องกับความต้องการและลักษณะการทำงานที่หลากหลาย สามารถจูงใจให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบ และสร้างหลักประกันให้แก่แรงงานในภาวะวิกฤตได้ ● ระบบความคุ้มครองทางสังคมของไทยมีความบูรณาการ เชื่อมโยงกันตั้งแต่ระดับนโยบาย ฐานข้อมูล ระดับปฏิบัติ จนถึงการติดตาม ประเมินผล โดยมีระบบที่สามารถระบุจุดสิทธิของความคุ้มครองทางสังคมที่แต่ละบุคคล/ครัวเรือนพึงได้รับ
(10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> ● ชยะได้รับการหมุนเวียนกลับไปใช้ประโยชน์ในสัดส่วนที่สูงขึ้น ผ่านการปรับปรุงระบบการจัดการ รวมทั้งการแก้ไขหรือกำหนดกฎระเบียบที่จำเป็นเพิ่มเติม อาทิ การกำหนดมาตรการเชิงบังคับสำหรับการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง การมีข้อกำหนดด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์พลาสติกให้เอื้อต่อการรีไซเคิล การพัฒนากลไกในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตสินค้าจากวัสดุเหลือใช้ ● ประเทศไทยมีศักยภาพในการรีไซเคิลน้ำทิ้ง โดยเริ่มจัดทำระบบในพื้นที่ที่มีความพร้อม อาทิ นิคมอุตสาหกรรม และชุมชนขนาดใหญ่ ● พลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลักสำหรับการพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าใหม่ของประเทศ โดยการปรับเปลี่ยนตลาดการซื้อขายไฟฟ้าไปสู่รูปแบบตลาดเสรีเพื่อส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนของผู้ผลิตรายย่อยและภาคประชาชน และการปรับปรุงระบบสายส่งไฟฟ้าและการจัดการให้สามารถรองรับไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานทดแทนในสัดส่วนที่สูงขึ้น ● การใช้งานยานยนต์ไฟฟ้ามีส่วนที่ สูงขึ้นทั้งในระบบขนส่งมวลชนและยานพาหนะส่วนบุคคล

หมวดหมู่	ขอบเขต
	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลิตภัณฑ์ที่มาจากวัสดุเหลือใช้และการปล่อยคาร์บอนในปริมาณต่ำตลอดวงจรชีวิตได้รับการสนับสนุน ทั้งในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการผลิต และมาตรการทางการเงิน การคลังเพื่อจูงใจผู้ประกอบการ
(11) ไทยสามารถลดความเสี่ยง และผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> ● พื้นที่ที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำซาก และพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเผชิญกับผลกระทบที่รุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้รับการจัดการให้มีความเสี่ยงที่ลดลง ผ่านการใช้มาตรการป้องกันภัยที่ยั่งยืนและมาตรการการปรับตัวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการดำเนินชีวิตของประชาชน ● ทรพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการป้องกันความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และพื้นที่ชุ่มน้ำ ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้อยู่ในสภาพดี ● เป้าหมายด้านการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้รับการบูรณาการเข้ากับการวางแผนการพัฒนาพื้นที่ ทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งก่อสร้าง ● ระบบการจัดการภัย ทั้งการคาดการณ์ การเตือนภัย การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูหลังเกิดภัย ในทุกระดับได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพที่สูงขึ้น ● ทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือธรรมชาติและ การปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการมีมาตรการช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบาง อาทิ คนยากจน และเกษตรกรที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบมากกว่าประชากรกลุ่มอื่น
(12) ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> ● ระบบการศึกษาไทยตั้งแต่ระดับปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกันภายในประเทศและเทียบเท่าระดับสากล โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีทักษะที่จำโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน อาทิ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านดิจิทัล และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงทักษะทางสังคม/พฤติกรรม (Soft skills) อาทิ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัว การยอมรับความแตกต่าง และการสื่อสารและการ

หมวดหมู่	ขอบเขต
	<p>ทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ระบบการศึกษาและกลไกที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ จนถึงกลุ่ม NEETs (กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 15 - 24 ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงาน หรือไม่ได้อยู่ในระบบฝึกอบรมใด ๆ) ● สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับบทบาทในการผลิตและพัฒนา กำลังคนให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน และสนับสนุนการมุ่งสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย (นอกเหนือจากวัยเรียน) ● ระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Reskill / Upskill / New skill) มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการอย่างตรงจุด ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะการฝึกอบรมเพื่อโยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายภายใต้การสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และสำหรับผู้มีความเสี่ยงจากการถูกทดแทนจากระบบ อัตโนมัติ กลุ่มวัยแรงงานตอนปลาย และผู้สูงอายุ ● นโยบายการบริหารจัดการกำลังคนภายใต้บริบทสังคมสูงวัยมีความ ชัดเจน และสามารถลดทอนความเสี่ยงในการขาดแคลนกำลัง แรงงาน อาทิ การขยายอายุเกษียณ การยกระดับผลิตภาพแรงงาน ไทย และการดึงดูดแรงงานทักษะสูงจากต่างประเทศ ● ระบบการบริหารจัดการกำลังคนและฐานข้อมูลสารสนเทศด้าน กำลังคนของประเทศมีความบูรณาการ นำไปสู่การออกแบบ นโยบายที่เฉพาะเจาะจง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ● สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การ ส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตร การปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิง จนถึงมาตรการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีความตระหนักด้าน สิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม

หมวดหมู่	ขอบเขต
(13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง	<ul style="list-style-type: none"> ● การทำงานของภาครัฐมีความบูรณาการและเป็นเอกภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติ จนถึงการติดตามประเมินผลทั้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาครัฐ และเอกชน รวมถึงการดำเนินงานร่วมกับภาคีการพัฒนาอื่น ๆ ● โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนควบรวม หรือยกเลิกภารกิจให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ● ภาครัฐมีความยั่งยืนทางการคลัง มีความสามารถในการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น และมีการบริหารจัดการรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับบทบาทและลดภารกิจเหลือเพียงเท่าที่จำเป็น ● การบริหารงานภาครัฐและการให้บริการสาธารณะปรับเปลี่ยนสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ ● กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการภาครัฐมีความทันสมัย ไม่ซ้ำซ้อน มีการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ● ทุกภาคส่วน ทั้งภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน มีบทบาทในการออกแบบ จัดทำ และขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐในทุกระดับอย่างเป็นรูปธรรม

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กับประเด็นหมวดหมู่การพัฒนา มีดังนี้

1. การมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และตอบโจทยการพัฒนาแห่งอนาคต จะช่วยผลิตและพัฒนาคนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และลดความเสี่ยงในการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. การมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญจะช่วยขยายโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะโดยเฉพาะการศึกษาและการฝึกอบรมที่มีคุณภาพในระดับพื้นที่มากยิ่งขึ้น ขณะที่การมุ่งพัฒนาระบบการศึกษาการฝึกอบรม และกลไกที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพ ทันสมัย และได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน ภายในประเทศและเทียบเท่าระดับสากล จะช่วยส่งเสริมโอกาสในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรม เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสูงต่อไป

3. การกระจายบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ รวมถึงการศึกษา ไปยังระดับพื้นที่ การตัดวงจรความยากจนข้ามรุ่นด้วยการส่งเสริมให้เด็กจากครอบครัวยากจนสามารถเข้าถึงการศึกษา และการพัฒนาระบบการศึกษาและฝึกอบรมให้มีคุณภาพมาตรฐาน ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงได้ จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรม

4. การปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาให้สนับสนุนการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย การขยายความครอบคลุมของกลไกการพัฒนาระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะแรงงาน ให้ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงได้ ตลอดจนการพัฒนา Growth Mindset ที่พร้อมเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จะช่วยส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. การผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสูง และมีทักษะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อย่างรอบด้าน รวมถึงการเสริมสร้างสถาบันทางสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีความตระหนักรู้และจิตสำนึกที่ดีต่อส่วนรวม จะนำไปสู่การลดความเสี่ยงในการขาดแคลนทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) และค่านิยมวัฒนธรรมที่เหมาะสมสำหรับการใช้ชีวิตและการทำงานในอนาคต

1.2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) จัดเป็นแผนระดับที่ 2 ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เรื่องแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีซึ่งจัดเป็นแผนระดับที่ 1 ด้วย สำหรับการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้กำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนและประสานการบูรณาการการดำเนินงานให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ในอันที่จะสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ

วัตถุประสงค์แห่งชาติ

1. เพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างควมสามัคคีปรองดอง ความเป็นธรรม และความสมานฉันท์ในชาติเพื่อลดการเผชิญหน้า และการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ
4. เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง
5. เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐและส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

6. เพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร มีความมั่นคงความยั่งยืนและมีความสมดุลกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์

7. เพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤตการณ์ ความมั่นคง อย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

8. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศ สนับสนุนภารกิจที่ไม่ใช่การสงครามและสามารถผนึกกำลังของกองทัพกับทุกภาคส่วนในการเผชิญกับภัยคุกคามด้านการป้องกันประเทศในทุกรูปแบบ

9. เพื่อส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่สร้างสรรค์และสันติในการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ และการดำรงเกียรติภูมิของชาติ

วิสัยทัศน์ “มีเสถียรภาพภายในประเทศ มีศักยภาพในการลดภัยข้ามเขตพรมแดนไทย มีบทบาทสร้างสรรค์ในภูมิภาคและประชาคมโลก”

แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีเกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาที่จะมีส่วนในการสนับสนุน อาทิเช่น

1. การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ ส่งเสริมให้คนไทยมีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข และประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคน ชุมชน พื้นที่ เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันและมีขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงโดยเฉพาะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ปลูกฝังวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยมที่ดีงาม ความภูมิใจในชาติ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยการเรียนการสอน ทั้งในระบบและนอกระบบสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในด้านความมั่นคง

2. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมทุกภาคส่วนในสังคมรวมถึงชุมชนไทยในต่างประเทศให้ตระหนักรู้และเข้าใจถึงบทบาทและคุณค่าของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของชาติ รวมถึงสร้างความเข้าใจถึงหลักการเหตุผล และความจำเป็นในการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ นำศาสตร์พระราชทานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงขยายผลตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแบบอย่างที่ดีทรงวางรากฐานไว้พร้อมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์ทั้งในและต่างประเทศ

3. การสร้างความสามัคคีปรองดอง ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรักความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย และเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง โดยมีแนวทางหรือการดำเนินการที่ส่งเสริมค่านิยมที่ดีของสังคมไทย การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค รวมทั้งการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง

4. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รณรงค์ให้เด็ก เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน และ ประชากรกลุ่มเสี่ยง ตระหนักถึงโทษของยาเสพติด เพื่อป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยอาศัย ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ โดยใช้กลไกประชารัฐ ผลักดันความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

5. การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต รณรงค์ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วน ถึงภัยทุจริต เพื่อสร้างค่านิยมต่อต้านและปฏิเสธการทุจริต

6. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์ความรู้ และความตระหนักถึงความสำคัญของภัยคุกคามความมั่นคงทางไซเบอร์

7. การรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างให้ ทุกภาคส่วนมีจิตสำนึกและตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างมั่นคงและยั่งยืนตามแนวทางประชารัฐ

แผนภาพ 5 กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.3 แผนระดับที่ 3

1.3.1 ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคกลาง พ.ศ. 2566 – 2570

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดทิศทาง การพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพภูมิสังคมของแต่ละภาค โดยยังคงมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายต่อเนื่องจากแผนช่วง 5 ปีก่อนหน้านี้ คือ มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่และกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสังคม บนพื้นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนให้สามารถปรับตัวและฟื้นตัวได้เร็ว เพื่อเป็นฐานรองรับสถานการณ์วิกฤติต่างๆ ได้อย่างมั่นคงต่อไป

แผนภาพ 6 ทิศทางการพัฒนาภาคกลาง ปี 2566 - 2570

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทิศทางการพัฒนาภาค ภาคกลางถือว่าเป็นหัวใจหลักสำคัญของการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงกับกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศ ส่งผลให้อิทธิพลของความเป็นเมืองและกิจกรรมความเจริญทางเศรษฐกิจจากกรุงเทพฯ แผ่กระจายไปยังพื้นที่โดยรอบจนเรียกได้ว่าเป็นพื้นที่เดียวกันในทุกด้านกรุงเทพฯ และภาคกลางเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ เป็นศูนย์กลางการบริหารราชการ โดยเป็นที่ตั้งของกระทรวง กรม เป็นศูนย์กลางการบริการ ทั้งทางด้านการค้า การเงิน การขนส่ง และสุขภาพ รวมทั้งเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกที่สำคัญของประเทศ โดยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ภาคกลาง มุ่งพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน และกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคกลาง (C Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา HEART โดยใช้ประโยชน์ศักยภาพและความพร้อมทั้งด้านโลจิสติกส์ การวิจัยและพัฒนาที่เอื้อต่อการพัฒนาเทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรม มาช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับสินค้าและบริการ

(H: High Value-added Products and Services) และให้ความสำคัญกับการพัฒนาจากผู้รับจ้างผลิต ไปสู่การผลิตที่เป็นเจ้าของแบรนด์ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง และสนับสนุนการให้ความรู้เพื่อพัฒนาคนให้มีทักษะหลากหลายทั้งทางด้าน “Technical Skill” โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรม และความคิดเชิงสร้างสรรค์และความคิดริเริ่ม รวมถึง “Human Skill” ที่สามารถเข้าใจจิตใจและอารมณ์ของผู้อื่นได้ และพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีทักษะใหม่ที่เป็นจำเป็นในการทำงานและพัฒนายกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (E: Education and Training) เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต รวมทั้งนำศักยภาพในด้านศิลปะและความคิดสร้างสรรค์ (A: Art and Creativity) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น งดงามและมีคุณภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ และให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างการผลิต (R: Restructuring) โดยการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อทดแทนการใช้แรงงานแบบเข้มข้น การปรับเปลี่ยนจากการทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสมไปสู่การทำเกษตรที่ยั่งยืน และเน้นการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ควบคู่กับการฟื้นฟูอนุรักษ์ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (T: Treatment of Environmental Pollution and Restoring Natural Resources) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กำหนดแนวทางการพัฒนาภาคกลาง เป็น 7 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่

- (1) พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง
- (2) พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ
- (3) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ
- (4) พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- (5) พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (6) พัฒนาเมือง เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง – ตะวันตก ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต
- (7) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

โดยประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ

- (1) ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนในทุกพื้นที่ให้มีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากลทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยเฉพาะจังหวัดที่ไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพฯ เพื่อให้ทุกพื้นที่สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ และลดพฤติกรรมการเลือกเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลโดยไม่ได้นำถึงเรื่องระยะทางในการเดินทาง ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าที่พัก รวมทั้งทำให้เกิดความแออัดในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล

(2) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยเพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรหรือแรงงานได้ตรงตามความต้องการของพื้นที่ อาทิ ยานยนต์ไฟฟ้า ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(3) สนับสนุนเทคโนโลยีทางการศึกษาให้แก่สถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลความเจริญและมีความขาดแคลน อาทิ จังหวัดชัยนาท และกาญจนบุรี

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการ (ReSkill) ควบคู่กับการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้นรองรับการเติบโตในอนาคต (Upskill) เพื่อพัฒนาผลิตภาพแรงงานให้สูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดที่มีความต้องการแรงงานที่ทักษะฝีมือสูง อาทิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ และปทุมธานี

1.3.2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (พ.ศ. 2559-2573)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป็นวาระการพัฒนาภายหลังปี 2015 ระยะ 15 ปี (ค.ศ. 2016-2030) ที่ผู้นำประเทศสมาชิกสหประชาชาติ จำนวน 193 ประเทศ ได้ร่วมกันลงนามรับรองพันธสัญญาทางการเมืองระดับผู้นำในเอกสาร “Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development” เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก 15 ปีข้างหน้า เพื่อยืนยันเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะผลักดันและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนในทุกมิติและทุกรูปแบบ โดยมีเป้าหมายหลัก 17 ข้อ ครอบคลุม 3 เสาหลักด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นการสานต่อภารกิจที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จภายใต้เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) (ค.ศ. 2000-2015)

การดำเนินการในส่วนของประเทศไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยมีปลัดกระทรวงผู้แทนส่วนราชการ และหน่วยงานต่างๆ เป็นกรรมการ และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 3 คณะ ภายใต้ กพย. ได้แก่ 1) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) คณะอนุกรรมการส่งเสริมความเข้าใจและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีการแต่งตั้งคณะทำงานต่าง ๆ ภายใต้คณะอนุกรรมการ ทั้ง 3 คณะ ทั้งนี้ กพย. ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในเป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งประกอบด้วย 10 เป้าประสงค์ โดยมี 2 เป้าประสงค์ที่ถูกจัดลำดับให้อยู่ในเป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืนที่สำคัญ 30 ลำดับแรก ได้แก่

เป้าประสงค์ที่ 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กหญิงและเด็กชายทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการ เรียนที่มีประสิทธิผลภายในปี 2573

เป้าประสงค์ที่ 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กหญิงและเด็กชายทุกคนเข้าถึงการ พัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี 2573 เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา

แผนภาพ 7 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

1.3.3 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579

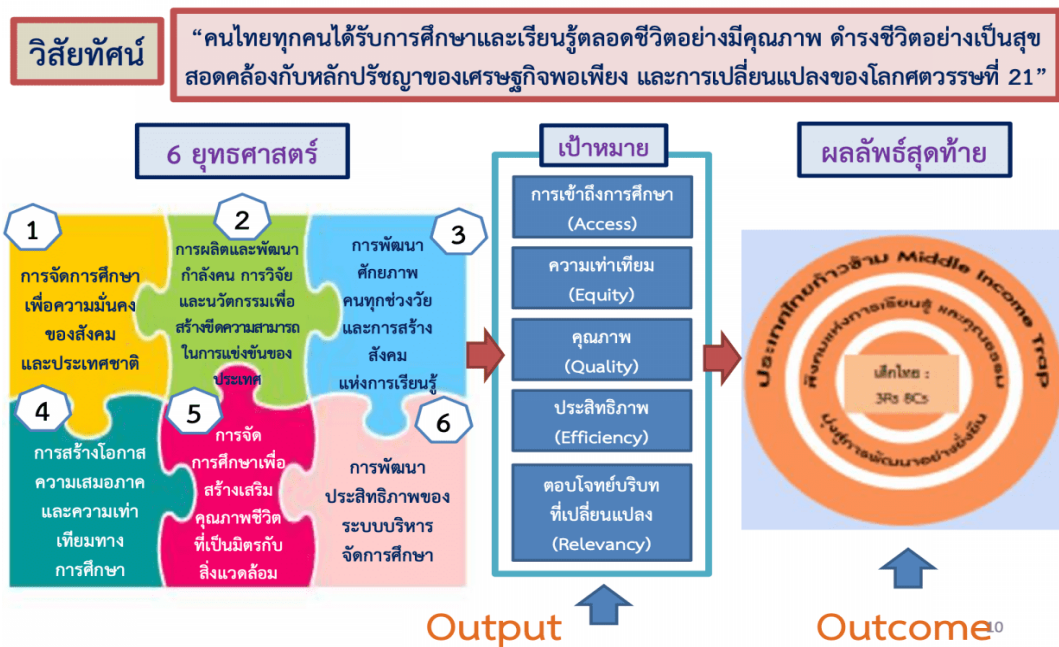
แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและ ทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและ ความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนา คนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียม และ ทัวถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และ หลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) โดยมี สาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ
3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

แผนภาพ 8 กรอบแนวคิดแผนการศึกษาแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ภาคกลางปัดกระหวงศึกษาศึกษาธิการทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2. คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	1. พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
3. คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่	2. ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3. ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ 4. พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 2. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน 3. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ	1. ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 2. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน 3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
1. ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2. คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ 3. สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน	1. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย 2. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ 3. สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
<p>4. แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่</p> <p>5. ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ</p> <p>6. ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล</p> <p>7. ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน</p>	<p>4. พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>5. พัฒนาค้นคว้าข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน</p> <p>6. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>7. พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
<p>1. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ</p> <p>2. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย</p> <p>3. ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมินและรายงานผล</p>	<p>1. เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ</p> <p>2. พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย</p> <p>3. พัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
<p>1. คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ</p> <p>2. หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ</p> <p>3. การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต</p> <p>2. ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>3. พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
<p>1. โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้</p> <p>2. ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา</p> <p>3. ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่</p> <p>4. กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ</p> <p>5. ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ</p>	<p>1. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา</p> <p>2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา</p> <p>3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา</p> <p>4. ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา</p> <p>5. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา</p>

1.3.4 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563–2565)

สาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563 – 2565) จะประกอบด้วยเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และผลผลิต /ผลลัพธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ ดังนี้

เป้าหมายหลัก

1. คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ
2. ครูมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภูมิภาค มีทรัพยากรพื้นฐานที่เพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐาน
4. ผู้เรียนทุกกลุ่มในทุกช่วงวัยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ระบบและวิธีการคัดเลือกเพื่อการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข
6. ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ได้รับการเพิ่มเติมความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ ที่ตรงกับสภาพตลาดแรงงานในพื้นที่ชุมชน สังคม จังหวัด และภาค
7. กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
8. ผู้เรียนปฐมวัยได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านสุขภาพและโภชนาการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9. มืองค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ที่สนับสนุนการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา
ในพื้นที่จังหวัดและภาค

10. ระบบบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการปรับปรุงให้มี
ประสิทธิภาพเพื่อรองรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ร่วมกับทุกภาคส่วน

วิสัยทัศน์

“กระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ - ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อ
บ้านเมืองมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง”

“วางระบบ” หมายถึง วางระบบการจัดการเรียนรู้ และระบบการบริหารจัดการ
การศึกษาที่บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้มีความคล่องตัว
เพื่อดำเนินการปฏิรูปการศึกษาร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

“ผู้เรียน” หมายถึง เด็กปฐมวัย เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชน
ทุกช่วงวัย ที่ได้รับบริการจากกระทรวงศึกษาธิการ

“มีความรู้ - ทักษะ” หมายถึง ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ที่พึงประสงค์ของการจัด
การเรียนรู้ และการบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะเกิดกับผู้เรียน ได้แก่
1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม /
ทักษะด้านสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล / ทักษะชีวิตและอาชีพ)

“มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง” หมายถึง 1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
2) ยึดมั่นในศาสนา 3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ และ 4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและ
ชุมชนของตน

“มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม” หมายถึง 1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ /ชั่ว - ตี
2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีถูกต้องดีงาม 3) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง 4) มีระเบียบวินัย และ 5) มีสุขภาพที่แข็งแรง

“มีงานทำ มีอาชีพ” หมายถึง 1) การฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก เยาวชน
รักการทำงาน สู้งาน อดทนทำงานจนสำเร็จ 2) การเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมี
จุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น 3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรให้มีอาชีพ และมีงานทำ

“เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง” หมายถึง การเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ มีจิตอาสา
การอยู่ร่วมกันและยอมรับความแตกต่างในสังคมไทยบนหลักการประชาธิปไตย ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

พันธกิจ

1. ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา
2. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
3. มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
4. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร
เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
4. เพิ่มโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ผลผลิต /ผลลัพธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทักษะการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพชีวิต และสุขภาวะที่ดี มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้น ได้มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตอาสา มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การ ดำเนินชีวิต ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ/ประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมทั้งมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสามัคคีปรองดอง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีจรรยาบรรณของ วิชาชีพ มีองค์ความรู้และทักษะในด้านพหุปัญญา มีความเป็นมืออาชีพ สามารถใช้ศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งมี แผนการพัฒนาและการใช้อัตรากำลังครูให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะครูระดับปฐมวัย ครูระดับ อาชีวศึกษา ครูสอนภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการของประเทศ มีการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีที่มีปริมาณ เพียงพอโดยมีคุณภาพ มีสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ผู้มีความสามารถ พิเศษด้านพหุปัญญา สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพ ประชาชนในพื้นที่ชุมชนได้รับการศึกษาเพื่อ ฝึกอาชีพตาม ความถนัดและความสนใจ รวมทั้งมีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้จริงในเชิงพาณิชย์และการสร้างมูลค่าเพิ่มทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันในทุกระดับและประเภท การศึกษา ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถ เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สถานศึกษาในภูมิภาค/ชนบท ได้รับการยกระดับ คุณภาพในการให้บริการ เด็กพิการและด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและ

นอกระบบโรงเรียน รวมทั้ง มีระบบเทียบโอนผลการเรียนและทักษะประสบการณ์เพื่อขอรับวุฒิการศึกษาเพิ่มขึ้นได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ผู้เรียนสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภทการศึกษาเข้าถึงทรัพยากรพื้นฐานระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มรองรับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มองค์ความรู้และทักษะ ต่อยอดการประกอบอาชีพ / การปฏิบัติงาน รวมทั้งมีศูนย์กลางในการจัดเก็บรวบรวมสื่อการเรียนการสอนแบบดิจิทัลที่ทันสมัย และระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระบบบริหารจัดการของกระทรวงศึกษาธิการมีความคล่องตัวในการบริหารงาน การศึกษามากยิ่งขึ้น มีเอกภาพ และเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ โครงสร้างของกระทรวงได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ โดยการกระจายอำนาจลงไปสู่ส่วนภูมิภาค สถานศึกษาทุกระดับ มีมาตรฐานขั้นต่ำตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีธรรมาภิบาลในการบริหาร และมีกลไกการส่งเสริมพลังทางสังคมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาดำเนินการร่วมและ/หรือสนับสนุนทรัพยากรในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา รวมทั้งมีกลไกการนำความรู้ ทักษะประสบการณ์ และภูมิปัญญาของผู้สูงอายุมาถ่ายทอดสู่ผู้เรียนในพื้นที่ชุมชน เพื่อนำไปใช้สำหรับการประกอบอาชีพได้

1.3.5 คำแถลงนโยบายการจัดการศึกษา ของนางสาวตรีณัฐ เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2564)

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวตรีณัฐ เทียนทอง) ได้มอบนโยบาย และยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานให้กับผู้บริหารระดับสูง บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานในกำกับ เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เกิดความเชื่อมั่น และสร้างความมั่นใจให้กับสังคม โดยมอบหลักการดำเนินงาน นโยบายหลัก และนโยบายเร่งด่วน ดังต่อไปนี้

1. หลักการทำงาน “สร้างความเชื่อมั่น และความไว้วางใจให้กับสังคม” หรือ “TRUST” ภายใต้หลักการ ดังนี้

T (Transparency) หมายถึง **ความโปร่งใส** ทั้งในเชิงกระบวนการทำงานและกระบวนการ ตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

R (Responsibility) หมายถึง **ความรับผิดชอบ** สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการ ตามภารกิจของตนด้วยความรับผิดชอบต่อตัวเอง องค์กร ประชาชน และประเทศชาติ

U (Unity) หมายถึง **ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว** ระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน

S (Student-Centricity) หมายถึง **ผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา** โดยการทำให้ผู้เรียน มีวิถีคิดและทักษะที่เป็นสากลสอดคล้องกับพลวัตในศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปกับสำนึกและความเข้าใจ ในความเป็นไทย

T (Technology) หมายถึง **ความพร้อมด้านเทคโนโลยี** ทั้งในเชิงโครงสร้าง (Infrastructure) ได้แก่ สิ่งจำเป็นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษา และในเชิงการเรียนรู้ (Learning) ได้แก่ แหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยช่วยให้ผู้เรียนทุกคน ถึงพร้อมซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกประการ

2. นโยบายการจัดการศึกษาทั้ง 12 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1 การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และ
ทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้
ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย

ข้อ 2 การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูและอาจารย์ในระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะทางภาษาและดิจิทัล เพื่อให้ครูและอาจารย์ได้รับการพัฒนา
ให้มีสมรรถนะ ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ ด้วยภาษาและดิจิทัล สามารถปรับวิธีการเรียนการสอนและ
การใช้สื่อทันสมัย และมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียน

ข้อ 3 การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัล
แห่งชาติ (NDLP) และการส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบต่อ
พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้
ที่ทันสมัย และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่านระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลาง
ทางการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

ข้อ 4 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริม
สนับสนุน สถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การกระจายอำนาจการบริหารและการจัด
การศึกษา โดยใช้จังหวัดเป็นฐาน โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ได้รับการปรับปรุง
เพื่อกำหนดให้มีระบบบริหารและการจัดการ รวมถึงการจัดโครงสร้างหน่วยงานให้เอื้อต่อการจัด
การเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การบริหารและการจัด
การศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน มีระบบการบริหารงานบุคคลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ข้อ 5 การปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พร้อม
จัดทดสอบ วัดความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งสายวิชาการและสาย
วิชาชีพ เพื่อให้ระบบการประเมินผลการศึกษาทุกระดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับ
การปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ข้อ 6 การจัดสรรและการกระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึง
การระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากร
ทางการศึกษามีความเป็นธรรม และสร้างโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียม
กลุ่มอื่น ๆ กระจายทรัพยากรทั้งบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณ และสื่อเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง

ข้อ 7 การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน
(AQRF) สู่อำนาจปฏิบัติ เป็นการผลิตและการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศโดยใช้กรอบคุณวุฒิ

แห่งชาติ เชื่อมโยงระบบการศึกษาและการอาชีพ โดยใช้กลไกการเทียบโอนประสบการณ์ด้วยธนาคารหน่วยกิต และการจัดทำมาตรฐานอาชีพในสาขาที่สามารถอ้างอิงอาเซียนได้

ข้อ 8 การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนา ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อเป็นการขับเคลื่อน แผนบูรณาการการพัฒนา เด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 สู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ

ข้อ 9 การศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาและอาชีวศึกษามีอาชีพและรายได้ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้

ข้อ 10 การพลิกโฉมระบบการศึกษาไทย ด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล

ข้อ 11 การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ข้อ 12 การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบัน ได้ก่อให้เกิดความนิยมในรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ (Online) มากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ต่อการเตรียมผู้เรียนไทยให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมุ่งเน้น ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ (Resilience) รวมถึงปัญหาความปลอดภัยของสถานศึกษา และปัญหาความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษา ที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

3. นโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการ

1) ความปลอดภัยของผู้เรียน โดยจัดให้มีรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเอง จากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม

2) หลักสูตรฐานสมรรถนะ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

3) ฐานข้อมูล Big Data พัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูล ภาพรวมการศึกษาของประเทศที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

4) ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความเป็นเลิศของแต่ละ สถานศึกษา และตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน

5) พัฒนาทักษะทางอาชีพ ส่งเสริมการจัดการศึกษา ที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพของ ผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและรายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถใน การแข่งขันของประเทศ

6) การศึกษาตลอดชีวิต การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนในแต่ละช่วงวัยได้รับการศึกษาตามความต้องการอย่างมีมาตรฐาน เหมาะสม และเต็มตามศักยภาพตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา และพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อเตรียม ความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

7) การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัด การศึกษา ให้ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิต ในสังคมอย่างมีเกียรติ ศักดิ์ศรี เท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม สามารถช่วยเหลือตนเอง และมีส่วนร่วม ในการพัฒนาประเทศ

1.3.6 นโยบายการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1) นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(1) ด้านความปลอดภัย พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับ ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึง การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

(2) ด้านโอกาส

(2.1) สนับสนุน ให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดี ทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย

(2.2) ดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อ การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและ พัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(2.3) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน

(2.4) ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต พื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(3) ด้านคุณภาพ

(3.1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

(3.2) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

(3.3) ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

(3.4) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

(4) ด้านประสิทธิภาพ

(4.1) พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(4.2) พัฒนาโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพชุมชน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

(4.3) บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 น้อยกว่า 20 คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

(4.4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ และสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

(4.5) สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาและการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(4.6) เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) นโยบายและจุดเน้นการปฏิบัติราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

อาชีวศึกษายกกำลังสอง สร้างคุณภาพนำปริมาณพัฒนาวิทยาลัยเพื่อความเป็นเลิศและความเชี่ยวชาญเฉพาะ ยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ของประเทศ (Re-Skills, Up-Skills, New-Skills) ยกระดับความร่วมมือและบทบาทในการจัดการศึกษากับภาคเอกชนอย่างเข้มข้น พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ (On-site, On-Air, Online, On-Demand) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (สมรรถนะทางวิชาชีพ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และดิจิทัล)

การพัฒนาอาชีวศึกษายกกำลังสองภายใต้ 5 กรอบ

- (1) สร้างอาชีพใหม่ให้ประชาชน
- (2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสายอาชีพเพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาค ด้วยห้องเรียน สฟฐ.
- (3) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็น Excellence Center
- (4) พัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาให้มีความเข้มแข็ง
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน

3) นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

(1) น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

(1.1) สืบสานศาสตร์พระราชา โดยการสร้างและพัฒนาศูนย์สาธิตและเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการบริหารทรัพยากรรูปแบบต่าง ๆ ทั้งดิน น้ำ ลม แดด รวมถึงพืชพันธุ์ต่าง ๆ และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพ

(1.2) จัดให้มี “หนึ่งชุมชน หนึ่งนวัตกรรม การพัฒนาชุมชน” เพื่อความกินดี อยู่ดี มีงานทำ

(1.3) การสร้างกลุ่มจิตอาสาพัฒนาชุมชน รวมทั้งปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรมจริยธรรม มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง และเป็นผู้มีคุณภาพพอเพียง ระเบียบวินัย สุจริต จิตอาสา ผ่านกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนโดยการใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

(2) ส่งเสริมการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนที่ เหมาะสมกับทุกช่วงวัย

(2.1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ในรูปแบบ Re-Skill & Up-Skill และการสร้างนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีความหลากหลาย ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และสามารถออกไปรับรองความรู้ความสามารถเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพได้

(2.2) ส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษให้กับประชาชน (English for All)

(2.3) ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ การฝึกอบรมอาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมสมรรถนะผู้สูงวัย และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย โดยเน้นการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย

(3) พัฒนาหลักสูตร สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และรูปแบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ในทุกระดับ ทุกประเภท เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับทุกกลุ่มเป้าหมาย มีความทันสมัย สอดคล้องและพร้อมรองรับกับบริบทสถานะสังคมปัจจุบัน ความต้องการของผู้เรียน และสถานะการเรียนรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

(3.1) พัฒนาระบบการเรียนรู้ ONIE Digital Learning Platform ที่รองรับ DEEP ของกระทรวงศึกษาธิการและช่องทางเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ ทั้ง Online On-site และ On-air

(3.2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ อาทิ Digital Science Museum/ Digital Science Center/Digital Library ศูนย์การเรียนรู้ทุกช่วงวัย และศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ กศน. (Co-Learning Space) เพื่อให้สามารถ “เรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง ทุกที่ ทุกเวลา”

(3.3) พัฒนาระบบรับสมัครนักศึกษาและสมัครฝึกอบรมแบบออนไลน์ มีระบบการเทียบโอนความรู้ ระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) และพัฒนา/ขยายการให้บริการระบบทดสอบอิเล็กทรอนิกส์ (E-exam)

(4) บูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชนอย่างมีคุณภาพ

(4.1) ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน อาทิ การส่งเสริมการฝึกอาชีพที่เป็นอัตลักษณ์และบริบทของชุมชนส่งเสริมการตลาดและขยายช่องทางการจำหน่ายเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์/สินค้า กศน.

(4.2) บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค

ส่วนที่ 2 บริบทเชิงพื้นที่ของภาคกลาง

2.1 สภาพทั่วไป

สภาพทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้ง ภาคกลางประกอบด้วย 17 จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตติดต่อกับเมียนมา ด้านตะวันตก ด้านเหนือติดกับจังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ด้านใต้ ติดกับจังหวัดชุมพร ส่วนทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดนครราชสีมา นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และอ่าวไทย

พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ มีพื้นที่รวม 41.15 ล้านไร่ หรือร้อยละ 12.8 ของประเทศ เมื่อรวมพื้นที่กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ 42.12 ล้านไร่ หรือร้อยละ 13.1 ของประเทศ ภูมิประเทศแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ด้านตะวันตกเป็นพื้นที่สูงบริเวณเทือกเขาตะนาวศรีและถนนธงชัยเป็นแนวยาวไปทางใต้ตามแนวพรมแดน ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เกิดจากการทับถมของดินตะกอนที่แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำสาขาต่างๆ พัดพามา สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง และตอนล่างเป็นพื้นที่ราบและที่ราบชายฝั่งทะเล

ภูมิอากาศ ภาคกลางมีภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน มีฝนตกปานกลาง มีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดพาความชุ่มชื้นมาจากทะเลอันดามันมาสู่ภาคกลาง แต่เนื่องจากเทือกเขาตะนาวศรีและถนนธงชัยซึ่งทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ทางด้านตะวันตกของภาคจึงเป็นแนวบังลมมรสุม ทำให้พื้นที่หลังเขามีฝนตกน้อย ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ประมาณ 1,500 มิลลิเมตรต่อปี

การใช้ประโยชน์ที่ดิน จากพื้นที่รวม 41.15 ล้านไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ 13.91 ล้านไร่ หรือร้อยละ 33.8 พื้นที่ทำการเกษตร 18.01 ล้านไร่ หรือร้อยละ 43.8 และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ 9.64 ล้านไร่ หรือร้อยละ 23.4 ของพื้นที่ภาค

ทรัพยากรธรรมชาติ

- **ดิน** ดินที่พบส่วนใหญ่ในบริเวณที่ราบภาคกลาง มีลักษณะเป็นดินลุ่มน้ำหรือดินตะกอนที่แม่น้ำเจ้าพระยา ป่าสัก และแม่กลอง พาดตะกอนโคลนตมและทรายจากบริเวณที่สูงโดยรอบมาทับถมอยู่ในบริเวณ

แอ่งลุ่มน้ำเป็นเวลานาน และยังพัดพาตะกอนใหม่มาทับถมอยู่ตลอดเวลา จากบริเวณที่เคยอยู่ใต้ระดับน้ำทะเล จนกลายเป็นที่ราบดินดอนสามเหลี่ยมปากน้ำและบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึงมายังเขตทุ่งราบเจ้าพระยา สภาพดินในภาคกลางมีคุณสมบัติที่ต่างกักันดังนี้ ดินเหนียวดำกรุงเทพฯ เป็นดินที่มีเนื้อละเอียดเหมาะที่จะใช้เพาะปลูกข้าว หรือยกร่องปลูกมะพร้าวได้ ดินเหนียวของครีกรี เป็นดินเปรี้ยวที่ควรใช้เป็นเขตที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่เพื่อทำการอุตสาหกรรม เป็นลักษณะของดินที่ไม่สมบูรณ์ ได้แก่ ดินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น ดินร่วนกำแพงแสน เป็นดินบริเวณขอบของที่ราบภาคกลางใช้ปลูกพืชไร่ดี และดินเหนียวท่าจีน พบในเขตที่ติดต่อกับทะเล หากยกร่องให้สูงขึ้นสามารถปลูกมะพร้าว ผัก หรือไม้ผลอื่นๆ หรือใช้พื้นที่เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลาหรือทำนาเกลือ

- **แหล่งน้ำ** ภาคกลางมีลุ่มน้ำที่สำคัญ 7 ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำสะแกกรัง ลุ่มน้ำป่าสัก ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก โดยแม่น้ำที่สำคัญในภาคกลาง ได้แก่ (1) แม่น้ำเจ้าพระยา แยกสาขาออกเป็นแม่น้ำ 3 สาย คือ แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำน้อย และแม่น้ำลพบุรี (2) แม่น้ำป่าสัก (3) แม่น้ำแม่กลอง และ (4) แม่น้ำเพชรบุรี

- **ป่าไม้** มีพื้นที่ป่าไม้ 13.91 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.8 ของพื้นที่หรือร้อยละ 13.6 ของพื้นที่ป่าทั้งประเทศ ลักษณะของป่าไม้ในภาคกลางส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ลักษณะทั่วไป เป็นป่าโปร่ง พื้นที่ป่าไม้ไม่รกทึบ โดยมีไม้ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด ได้แก่ ไม้สัก ไม้มะค่า และยังมีป่าไม้ประเภทอื่นๆ ด้วย เช่น ป่าดงดิบชื้น ขึ้นอยู่ในที่ราบหรือบนภูเขาที่ระดับความสูงไม่เกิน 600 เมตรจากระดับน้ำทะเล ป่าชายเลน มักพบขึ้นอยู่บริเวณชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำลำคลอง และบริเวณรอบเกาะที่มีสภาพเป็นดินเลน และป่าชายหาด ป่าที่ขึ้นคลุมดินหรือเนินทรายชายฝั่งทะเลที่ยกตัวจนน้ำท่วมไม่ถึง แต่ได้รับผลกระทบจากทะเล เช่น ไอคความเค็ม และลมจากทะเล

สภาพทางสังคม

ประชากร ภาคกลางมีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ข้อมูลจากกรมการปกครอง ในปี 2562 ภาคกลางมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 12.16 ล้านคน (ชาย 5.88 ล้านคน หญิง 6.28 ล้านคน) หรือร้อยละ 18.3 ของประเทศ เพิ่มขึ้นจาก 11.93 ล้านคนในปี 2559 และมีอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากรรวมของภาคในช่วงปี 2559 - 2562 เฉลี่ยร้อยละ 0.7 ต่อปี สูงกว่าประเทศที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 0.3 โดยจังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนประชากรมากที่สุด 1.34 ล้านคน รองลงมา ได้แก่ นนทบุรี มีจำนวนประชากร 1.27 ล้านคน และปทุมธานีมีจำนวนประชากร 1.16 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 11.1 10.4 และ 9.6 ของประชากรภาค ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของประชากรของภาคกลางส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากประชากรจากภูมิภาคอื่นหรือประชากรที่ไม่มีสัญชาติอพยพมาพักอาศัยและประกอบอาชีพ

สัดส่วนประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้น กำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ โครงสร้างประชากรของภาคกลางเปลี่ยนแปลงกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในปี 2568 โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุมากกว่า ร้อยละ 20 โดยปี 2562 ภาคกลางมีสัดส่วนผู้สูงอายुर้อยละ 16.3 ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ 17.5 ของสัดส่วนผู้สูงอายุระดับประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 14.8 ในปี 2559 เนื่องจากคนให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพมากขึ้น ประกอบกับการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความก้าวหน้าทางการแพทย์ จึงทำให้คนมีอายุยืนยาวมากขึ้น ขณะที่ประชากรวัยเด็กมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 15.0 ในปี 2559 เป็นร้อยละ

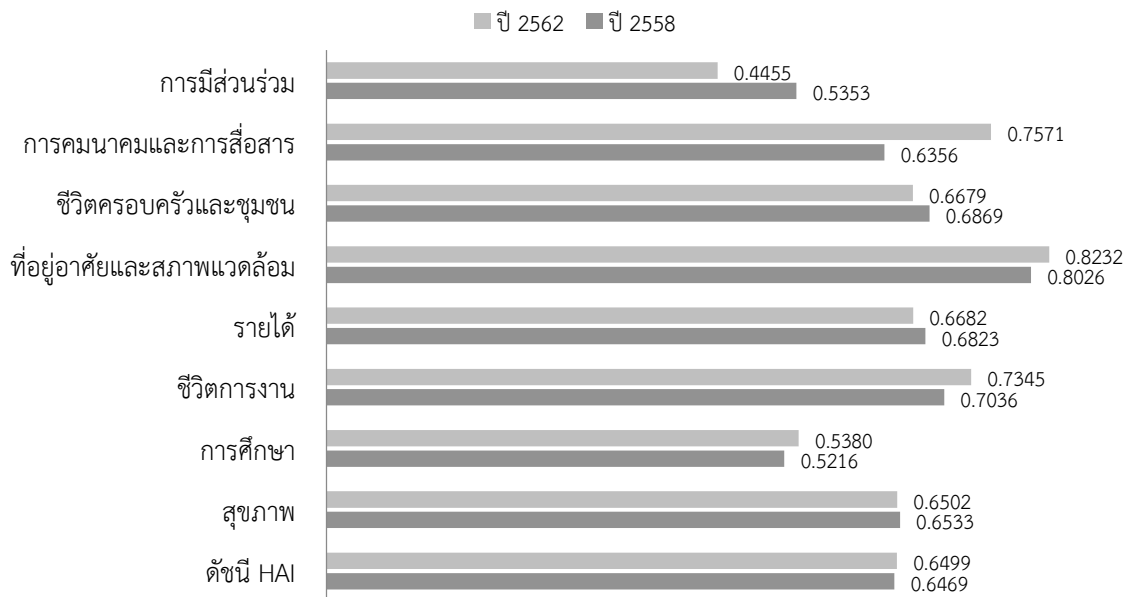
14.2 ในปี 2562 เช่นเดียวกับประชากรวัยแรงงานที่มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 70.2 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 69.5 ในปี 2562 ส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงรวมมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชากรวัยแรงงานต้องรับภาระในการดูแลเด็กและผู้สูงอายุมากขึ้น จากประชากรวัยแรงงาน 100 คน ต้องรับภาระดูแลเด็กและผู้สูงอายุ 42 คน ในปี 2559 เพิ่มขึ้นเป็น 44 คน ในปี 2562 และอัตราการพึ่งพิงผู้สูงอายุมีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน ทำให้ประชากรวัยแรงงาน 100 คน ต้องรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุจาก 21 คน ในปี 2559 เพิ่มขึ้นเป็น 24 คน ในปี 2562 เพราะฉะนั้นจึงต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการเพิ่มประสิทธิภาพและสมรรถนะกำลังแรงงาน เพื่อให้สามารถรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และมีรายได้เพียงพอต่อการครองชีพ เพื่อให้สามารถดูแลผู้ที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงได้

ประชากรเมืองโดยรวมเพิ่มขึ้น ปี 2559 มีประชากรเมืองจำนวน 4.52 ล้านคน หรือร้อยละ 37.9 ของประชากรทั้งภาค เพิ่มขึ้นเป็น 4.77 ล้านคน หรือร้อยละ 39.2 ของประชากรทั้งภาค ในปี 2562 หรือมีอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากรเมืองของภาคในช่วงปี 2559 - 2562 เฉลี่ยร้อยละ 1.4 ต่อปี โดยจังหวัดปทุมธานีมีอัตราการเพิ่มของประชากรเมืองมากที่สุดร้อยละ 5.1 รองลงมาได้แก่ นนทบุรี และสมุทรสาคร มีอัตราการเพิ่มของประชากรเมือง ร้อยละ 4.1 และ 1.7 ตามลำดับ

ประชากรแฝงเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่กระจุกตัวในพื้นที่ที่เป็นแหล่งจ้างงานสำคัญของภาค ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2562 พบว่า กรุงเทพฯ เป็นจังหวัดที่มีประชากรแฝงมากที่สุด 2.40 ล้านคน หรือ คิดเป็นร้อยละ 30.0 ของประชากรแฝงทั้งประเทศ (8.02 ล้านคน) รองลงมาได้แก่สมุทรปราการ 7.38 แสนคน นนทบุรี 5.54 แสนคน ปทุมธานี 5.16 แสนคน และสมุทรสาคร 4.47 แสนคน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.2 6.9 6.4 และ 5.6 ของประชากรแฝงทั้งประเทศ ตามลำดับ เนื่องจากภาคกลางและกรุงเทพฯ เป็นแหล่งอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า และสถาบันการศึกษาดังนั้น การให้โอกาสในการได้รับบริการจากภาครัฐทางด้านสวัสดิการ ด้านสาธารณสุข โภค การรักษาพยาบาล และด้านอื่นๆ จึงมีความจำเป็นที่ภาครัฐต้องดูแลและให้บริการอย่างเท่าเทียม

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index-HAI) ปี 2562 จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีลักษณะเป็นดัชนีรวม (Composite index) เป็นการวัดผลลัพธ์ของการพัฒนาคนระดับจังหวัด ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย ซึ่งสะท้อนช่วงชีวิตของคน จะต้องมีสุขภาพที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการทำงาน มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัย มีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยและเข้าถึงการสื่อสารอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี รายละเอียด ดังนี้

แผนภาพ 9 ดัชนีย่อยการพัฒนาคนภาคกลาง ปี 2558 เทียบกับปี 2562

จากการประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาคนของจังหวัดต่าง โดยใช้ Human Achievement Index -HAI ปี พบว่า ภาคกลางมีความก้าวหน้าการพัฒนาคนมากที่สุด ค่าดัชนี HAI = 0.6499 โดยมีการพัฒนาคนมากกว่าภาคอื่นๆ ใน 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านรายได้ และด้านการคมนาคมและการสื่อสาร แต่ในด้านการมีส่วนร่วมมีการพัฒนาน้อยกว่าทุกภาค การพัฒนาคนในภาคกลาง มีการพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด แต่การพัฒนาคนด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด เมื่อสะท้อนจากค่าดัชนีย่อยด้านต่างๆ พบว่า ในปี 2562 ภาคกลางมีการพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด โดยมีค่าดัชนีเท่ากับ 0.8232 รองลงมา คือ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านชีวิตการทำงาน ด้านรายได้ ด้านสุขภาพ ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ด้านการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมมีการพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยมีค่าดัชนีเท่ากับ 0.4455 โดยการพัฒนาคนในภาคกลางเมื่อเปรียบเทียบกับ ปี 2558 มีความก้าวหน้าการพัฒนาคนเพิ่มขึ้นในด้านคมนาคมและการสื่อสาร ด้านการศึกษา ด้านชีวิตการทำงาน ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะด้านคมนาคมและการสื่อสารที่เพิ่มจาก 0.6356 ในปี 2558 เป็น 0.7571 ในปี 2562 ขณะที่ด้านการมีส่วนร่วมลดลงมากที่สุด 0.5353 เป็น 0.4455 รองลงมา คือ ชีวิตครอบครัวและชุมชน รายได้ และสุขภาพ ตามลำดับ

ด้านสุขภาพ จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี และพระนครศรีอยุธยา จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยที่สุด ได้แก่ อ่างทอง ชัยนาท

ด้านการศึกษา จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และนครปฐม ขณะที่จังหวัดที่มีความก้าวหน้าน้อยที่สุด ได้แก่ ชัยนาท กาญจนบุรี

ด้านชีวิตการทำงาน จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตการทำงานมากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา และสมุทรสาคร ขณะที่จังหวัดที่มีความก้าวหน้าน้อยที่สุด ได้แก่ ชัยนาท สิงห์บุรี

ด้านรายได้ จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร สมุทรปราการ และนนทบุรี ขณะที่จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้น้อยที่สุด ได้แก่ ชัยนาท อ่างทอง

ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด ได้แก่ สุพรรณบุรี ขณะที่จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้น้อยที่สุด ได้แก่ สมุทรสาคร และกรุงเทพมหานคร

ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุด ได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นนทบุรี และปทุมธานี ขณะที่ จังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาน้อยที่สุด ได้แก่ สิงห์บุรี กาญจนบุรี และเพชรบุรี

ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากที่สุด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรสาคร ขณะที่จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้น้อยที่สุด ได้แก่ เพชรบุรี กาญจนบุรี และลพบุรี

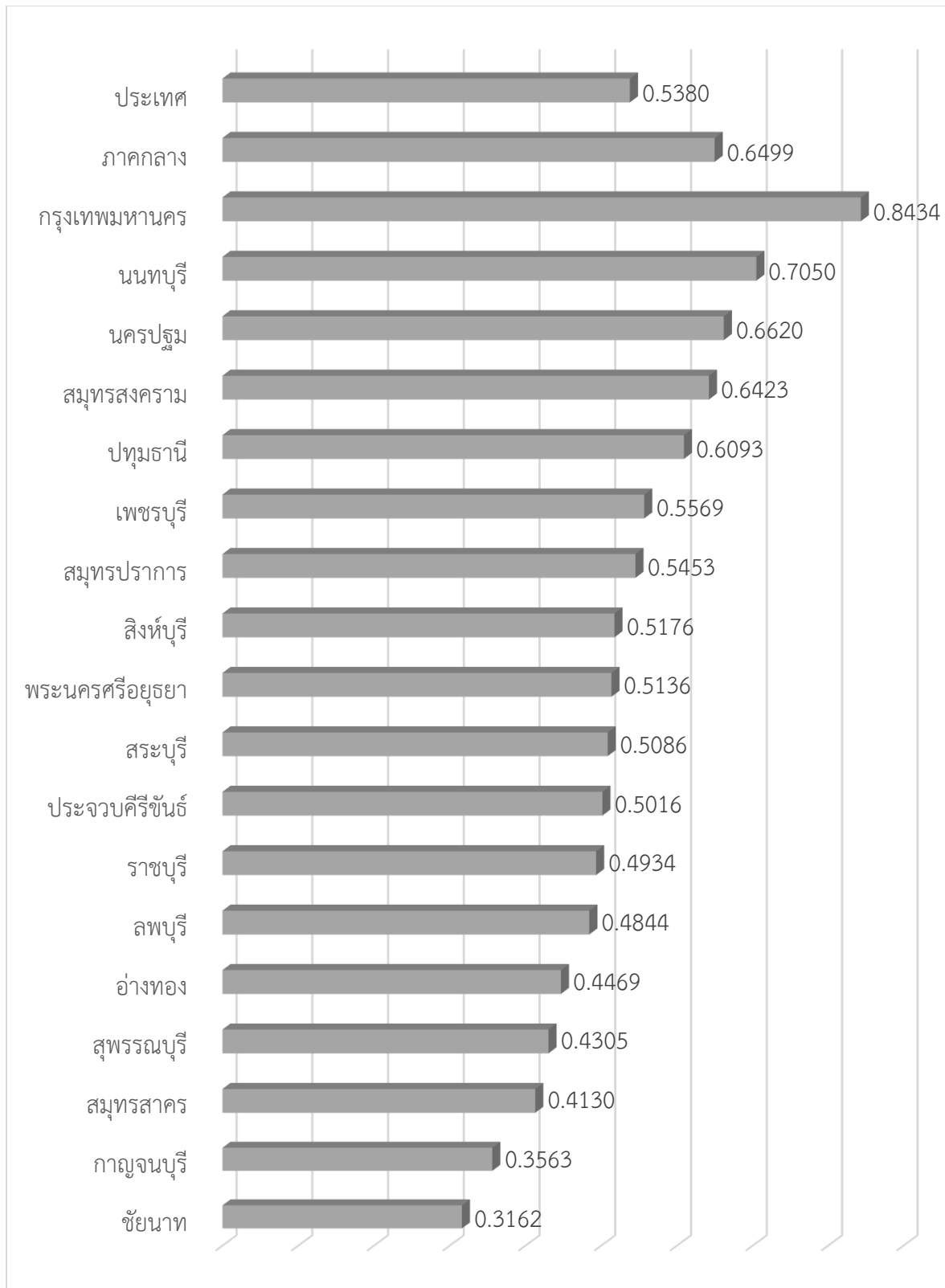
ด้านการมีส่วนร่วม จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ สิงห์บุรี สระบุรี และชัยนาท ขณะที่จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้น้อยที่สุด ได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นนทบุรี และสมุทรสาคร

จังหวัดนนทบุรี มีการพัฒนาคนก้าวหน้ามากที่สุด อยู่ลำดับที่ 1 ของประเทศ รองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนครปฐม มีความก้าวหน้ามากที่สุด อยู่ลำดับที่ 2, 3, 6 และ 7 ของประเทศ ตามลำดับ

ตาราง 1 ดัชนีความก้าวหน้าในการพัฒนาคน ปี 2562 และดัชนีย่อย 8 ด้าน ของแต่ละจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง

ลำดับ	จังหวัด	ความก้าวหน้า		คุณภาพ		การศึกษา		ชีวิตการงาน		รายได้		ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม		ชีวิตครอบครัวและชุมชน		การคมนาคมและการสื่อสาร		การมีส่วนร่วม	
		ค่า HAI	ลำดับ	ค่า HAI	ลำดับ	ค่า HAI	ลำดับ	ค่า HAI	ลำดับ	ค่า HAI	ลำดับ	ค่า HAI	ลำดับ	ค่า HAI	ลำดับ	ค่า HAI	ลำดับ	ค่า HAI	ลำดับ
1	นนทบุรี	0.7013	1	0.7278	2	0.7050	3	0.7494	15	0.7454	5	0.7770	66	0.7706	3	0.8824	3	0.3862	71
2	กรุงเทพมหานคร	0.6821	2	0.6963	7	0.8434	1	0.8738	1	0.7846	1	0.7257	73	0.6336	41	0.7386	19	0.3426	73
3	ปทุมธานี	0.6804	3	0.7514	1	0.6093	7	0.7638	11	0.7448	6	0.7583	67	0.7503	4	0.8972	2	0.3457	72
4	พระนครศรีอยุธยา	0.6731	6	0.7128	4	0.5136	20	0.8448	4	0.6233	19	0.8420	56	0.6403	36	0.7950	8	0.5099	49
5	นครปฐม	0.6624	7	0.6226	20	0.6620	4	0.7568	13	0.6250	16	0.8213	60	0.6504	32	0.7350	23	0.4841	59
6	สมุทรสาคร	0.6527	10	0.7015	6	0.4130	38	0.8141	5	0.7722	2	0.6983	74	0.7755	2	0.8507	4	0.3927	70
7	สระบุรี	0.6454	13	0.5945	31	0.5086	21	0.7208	32	0.6356	13	0.8407	57	0.6092	47	0.7418	17	0.5723	28
8	สิงห์บุรี	0.6321	19	0.6222	22	0.5176	18	0.6919	48	0.5211	49	0.9204	37	0.5012	77	0.7818	10	0.6090	15
9	ประจวบคีรีขันธ์	0.6313	21	0.6520	12	0.5016	22	0.7262	24	0.5907	28	0.8662	49	0.6053	49	0.6890	44	0.4981	53
10	สมุทรสงคราม	0.6295	23	0.6224	21	0.6423	6	0.7749	10	0.6584	10	0.8242	59	0.5698	59	0.7618	13	0.3379	74
11	เพชรบุรี	0.6267	24	0.6291	19	0.5569	13	0.7283	23	0.5922	27	0.8766	47	0.5239	73	0.6358	64	0.5392	37
12	สมุทรปราการ	0.6174	33	0.6701	10	0.5453	15	0.7218	30	0.7501	4	0.7421	70	0.8140	1	0.7069	34	0.2498	77
13	ราชบุรี	0.6171	34	0.5898	36	0.4934	23	0.7078	41	0.5959	25	0.8544	53	0.5601	62	0.7425	16	0.4819	60
14	ลพบุรี	0.6143	38	0.6163	25	0.4844	24	0.6963	46	0.5541	36	0.9195	38	0.6190	44	0.6518	56	0.4747	61
15	สุพรรณบุรี	0.6098	42	0.6095	27	0.4305	35	0.7005	44	0.5991	23	0.9610	16	0.5259	72	0.6655	50	0.5165	47
16	อ่างทอง	0.5945	48	0.5411	55	0.4469	33	0.7125	40	0.4819	58	0.9371	31	0.5284	70	0.6936	41	0.5471	36
17	กาญจนบุรี	0.5733	61	0.5939	33	0.3563	54	0.7134	39	0.5586	35	0.9171	39	0.5013	76	0.6517	57	0.4622	64
18	ชัยนาท	0.5619	70	0.5418	53	0.3162	64	0.6489	67	0.4056	74	0.9079	42	0.5916	57	0.7231	27	0.5676	29
	ภาคกลาง	0.6499		0.6502		0.5380		0.7345		0.6682		0.8232		0.6679		0.7571		0.4455	

แผนภาพ 10 ดัชนีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนด้านการศึกษา จำแนกรายจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง

ศักยภาพและโอกาส

(1) เป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง ภาคกลางเป็นศูนย์กลางการผลิตของอุตสาหกรรมส่งออกหลายประเภทที่มีห่วงโซ่การผลิตเชื่อมโยงกับภาคอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น อุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมเครื่องประดับ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน เป็นต้น นอกจากนี้ภาคกลางเป็นแหล่งที่ตั้งของสถาบันการศึกษาและสถาบันการวิจัยที่มีคุณภาพจึงมีความพร้อมและศักยภาพในการพัฒนาและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับอุตสาหกรรมและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้ารวมทั้งพัฒนาจากผู้รับจ้างผลิตที่ต้องพึ่งพิงเทคโนโลยีจากต่างประเทศไปสู่การผลิตที่เป็นเจ้าของแบรนด์ตัวเองที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง

(2) เป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ ภาคกลางเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ เช่น ข้าว อ้อย พืชผัก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดมะพร้าว ไม้ผล โคนม-โคเนื้อ สุกร ไก่ และสัตว์น้ำ เนื่องจากมีสภาพพื้นที่เหมาะสมและระบบชลประทานที่อุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมแก่การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเล ซึ่งทำให้การผลิตสินค้าเกษตรของภาคมีความโดดเด่นและหลากหลายตามลักษณะพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน รวมทั้งยังมีสถาบันการศึกษาและวิจัยด้านการเกษตรในพื้นที่ทำให้ภาคกลางมีศักยภาพและโอกาสในพัฒนาไปสู่การเกษตรสมัยใหม่โดยการใช้ความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการสร้างสรรค่นวัตกรรมที่ทันสมัยด้านการเกษตรมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาผลิตภาพ และสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งลดผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ยังมีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท ซึ่งเป็นตลาดกลางค้าส่งสินค้าเกษตรครบวงจรที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน และตลาดสี่มุมเมือง จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณบุรี จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น ที่สามารถพัฒนาเป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศรองรับการเติบโตของธุรกิจ e-Commerce

(3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ภาคกลางมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ชะอำ และหัวหิน เป็นต้น นอกจากนี้ภาคกลางยังมีพื้นที่อีกหลายแห่งที่มีสภาพภูมิอากาศและธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการเชิงสุขภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การบริการที่พักแบบ Long Stay / Home Stay การบริการสปา การดูแลผู้สูงอายุ การบริการสุขภาพ นวดแผนไทย สมุนไพรเพื่อสุขภาพ และอาหารสุขภาพการท่องเที่ยวแบบผจญภัย ทัวร์ป่า ฯลฯ

(4) เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งของประเทศและภูมิภาคอาเซียน โดยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ อย่างเพียงพอและทันสมัย อันเป็นผลจากที่ภาคกลางเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากกรุงเทพฯ สามารถอำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่งที่ครอบคลุมการเชื่อมโยงระหว่างเมือง ภาค และประเทศ มากกว่าภาคอื่นๆ รวมทั้งเอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจบริการโลจิสติกส์ โดยเฉพาะการรวบรวมและกระจายสินค้าที่จะเติบโตควบคู่กับธุรกิจ e-Commerce

(5) เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาชั้นนำทุกระดับ และสถาบันวิจัยและพัฒนาที่มีความพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์และบุคลากรการวิจัย ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนากำลังคนคุณภาพ และช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาบนฐานนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการผลิต การค้า และการบริการ โดยมีมหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยและพัฒนาที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ทำให้มีศักยภาพและโอกาสในการนำความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในการปรับกระบวนการผลิตสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลายทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐานและราคา รวมทั้งพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป อาทิ การขยายตัวของตลาดอาหารสุขภาพ สมุนไพร การแพทย์แผนไทย และการบริการดูแลผู้สูงอายุ

(6) เป็นศูนย์การดูแลและรักษาสุขภาพที่ได้มาตรฐานในระดับสากล โดยมีศูนย์การแพทย์ชั้นนำ และสถาบันการแพทย์เฉพาะทางที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ประกอบกับกระแสการให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพและการรักษาพยาบาลที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ภาคกลางมีความได้เปรียบในการเป็นศูนย์การดูแลและรักษาสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติเนื่องจากมีโรงพยาบาลที่มีชื่อเสียง มีบุคลากรทางการแพทย์ และอุปกรณ์เครื่องทางการแพทย์เพียงพอรวมทั้งการแพทย์สมัยใหม่และการแพทย์แผนไทย

2.2 สภาพการณ์ด้านการศึกษา

สภาพการณ์ด้านการศึกษาในพื้นที่ภาคกลาง โดยอ้างอิงข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2563 พบว่า

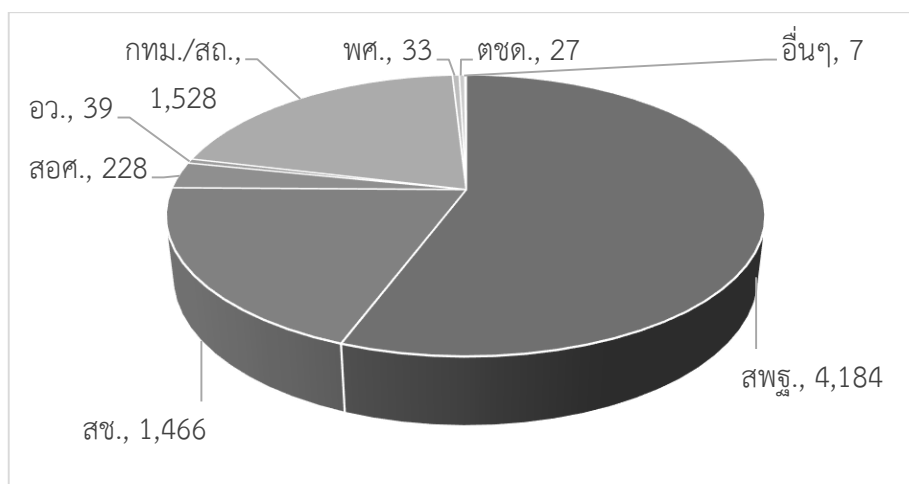
ด้านโอกาสและการเข้าถึงการได้รับบริการทางการศึกษา พบว่า มีสถาบันการศึกษาที่สามารถรองรับการศึกษาให้แก่ภาคประชาชนในทุกระดับทุกพื้นที่ รวมทั้งมีสถานศึกษาชั้นนำจำนวนมาก ผู้เรียนสามารถเข้าถึงหรือได้รับการศึกษาแต่ละระดับชั้นในแต่ละระดับการศึกษาได้ตามสิทธิ หรือตามความต้องการ ของประชากรวัยเรียน

ตาราง 2 แสดงจำนวนสถานศึกษาในพื้นที่ภาคกลาง จำแนกรายจังหวัด/หน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จังหวัด	สพฐ.	สช.	สอศ.	อว.	กทม./ สธ.	พศ.	ตชด.	อื่นๆ	รวม
กรุงเทพมหานคร	159	804	88	15	437	11	0	0	1,514
กาญจนบุรี	445	24	8	1	11	3	14	0	506
ชัยนาท	188	10	3	1	116	1	0	0	319
นครปฐม	247	45	11	5	21	2	0	2	333
นนทบุรี	116	92	13	0	57	0	0	0	278
ปทุมธานี	192	87	7	4	32	3	0	0	325
ประจวบคีรีขันธ์	228	36	6	0	20	1	8	0	299
พระนครศรีอยุธยา	366	35	14	3	310	2	0	0	730
เพชรบุรี	241	22	8	1	14	0	3	0	289
ราชบุรี	348	32	12	4	15	1	2	0	414
ลพบุรี	316	39	14	3	218	1	0	1	592
สมุทรปราการ	168	105	11	1	28	0	0	0	313
สมุทรสงคราม	78	10	3	0	8	0	0	0	99
สมุทรสาคร	113	47	3	0	17	0	0	0	180
สระบุรี	280	30	9	0	186	0	0	0	505
สิงห์บุรี	112	13	7	0	7	5	0	0	144
สุพรรณบุรี	428	27	8	1	17	1	0	1	483
อ่างทอง	159	8	3	0	14	2	0	3	189
ภาคกลาง	4,184	1,466	228	39	1,528	33	27	7	7,512

หมายเหตุ ข้อมูลสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 จากสำนักงานศึกษาธิการภาคในพื้นที่ภาคกลาง

แผนภาพ 11 แสดงจำนวนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ภาคกลางจำแนกรายสังกัด

โรงเรียนขนาดเล็ก ในพื้นที่ภาคกลาง ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมด 1,946 โรงเรียน เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1,922 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 24 แห่ง โดยจังหวัดราชบุรี มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก มากที่สุด จำนวน 286 แห่ง ส่วนกรุงเทพมหานคร ไม่มีโรงเรียนขนาดเล็กเลย

ตาราง 3 แสดงจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ภาคกลาง จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	สพป.	สพม.	รวม
กรุงเทพมหานคร	0	0	0
กาญจนบุรี	173	0	173
ชัยนาท	107	0	107
นครปฐม	90	0	90
นนทบุรี	12	0	12
ปทุมธานี	41	1	42
ประจวบคีรีขันธ์	100	1	101
พระนครศรีอยุธยา	161	2	163
เพชรบุรี	146	3	149
ราชบุรี	285	1	286
ลพบุรี	169	1	170
สมุทรปราการ	34	1	35
สมุทรสงคราม	43	3	46
สมุทรสาคร	25	3	28
สระบุรี	141	1	142
สิงห์บุรี	68	3	71
สุพรรณบุรี	233	1	234
อ่างทอง	94	3	97
ภาคกลาง	1,922	24	1,946

หมายเหตุ ข้อมูลจากสำนักงานศึกษาธิการภาคในพื้นที่ภาคกลาง

อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน คำนวณจากกลุ่มผู้เรียนที่เรียนอยู่ในระดับใดระดับหนึ่งเฉพาะที่มีอายุสอดคล้องกับการศึกษาระดับนั้น เปรียบเทียบกับประชากรกลุ่มอายุนั้น โดยสัดส่วนของตัวเลขที่สะท้อนถึงโอกาสของการจัดบริการทางการศึกษาที่ทำให้คนไทย ตามช่วงอายุที่เหมาะสมสามารถเข้าถึงหรือได้รับการศึกษา แต่ละระดับชั้นในแต่ละระดับการศึกษาได้ตามสิทธิหรือตามความต้องการ โดยปราศจากอุปสรรคอันเนื่องมาจากถิ่นที่อยู่อาศัย เพศ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจและความผิดปกติทางร่างกาย

❖ **ระดับก่อนประถมศึกษา** อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 1-3) คำนวณจากข้อมูลจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เรียนชั้นอนุบาล 1-3 ปีการศึกษา 2563 และจำนวนประชากรทั้งหมดที่อายุ 3-5 ปี ปีการศึกษา 2563 ในพื้นที่ภาคกลางมีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 1-3) คิดเป็นร้อยละ 99.10 เมื่อพิจารณารายจังหวัดพบว่า กรุงเทพมหานคร มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนสูงสุด ร้อยละ 121.79 รองลงมา ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 120.46 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 119.73 จังหวัดเพชรบุรี ร้อยละ 116.45 และจังหวัดราชบุรี ร้อยละ 96.05 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ การพิจารณาตามพจนานุกรมตัวชี้วัดการประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่า จังหวัดส่วนใหญ่ในพื้นที่ภาคกลางมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 90.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

ตาราง 4 แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 1-3)

จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนนักเรียน	อัตราการเข้าเรียน (ร้อยละ)	อันดับ
กรุงเทพมหานคร	143,970	175,343	121.79	1
กาญจนบุรี	26,870	23,211	86.38	10
ชัยนาท	8,722	6,210	71.20	16
นครปฐม	27,664	24,893	89.98	9
นนทบุรี	35,302	32,455	91.94	7
ปทุมธานี	37,162	30,969	83.34	12
ประจวบคีรีขันธ์	17,732	21,230	119.73	3
พระนครศรีอยุธยา	24,400	29,393	120.46	2
เพชรบุรี	14,563	16,958	116.45	4
ราชบุรี	24,688	23,713	96.05	5
ลพบุรี	20,911	14,579	69.72	17
สมุทรปราการ	42,662	39,291	92.10	6
สมุทรสงคราม	4,780	4,017	84.04	11
สมุทรสาคร	18,025	11,406	63.28	18
สระบุรี	20,391	18,668	91.55	8
สิงห์บุรี	5,389	4,209	78.10	14
สุพรรณบุรี	24,355	18,111	74.36	15
อ่างทอง	7,468	5,841	78.21	13
ภาคกลาง	505,054	500,497	99.10	-

❖ **ระดับประถมศึกษา** อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับประถมศึกษา (ป.1-6) คำนวณจากข้อมูลจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2563 และจำนวนประชากรทั้งหมดที่อายุ 6-11 ปี ปีการศึกษา 2563 ในพื้นที่ภาคกลางมีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนระดับประถมศึกษา (ป.1-6) คิดเป็นร้อยละ 107.02 เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า กรุงเทพมหานคร มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนสูงสุด ร้อยละ 118.63 รองลงมา ได้แก่ จังหวัดราชบุรี ร้อยละ 112.23 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 110.3 และจังหวัดนครปฐม ร้อยละ 108.91 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ การพิจารณาตามพจนานุกรมตัวชี้วัดการประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่มีค่ามากกว่าร้อยละ 97.50 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ยกเว้นจังหวัดปทุมธานี อยู่ในเกณฑ์ดี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดลพบุรี อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และจังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในเกณฑ์ ปรับปรุง

ตาราง 5 แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับประถมศึกษา

จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนนักเรียน	อัตราการเข้าเรียน (ร้อยละ)	อันดับ
กรุงเทพมหานคร	330,728	392,356	118.63	1
กาญจนบุรี	61,512	67,555	109.82	4
ชัยนาท	20,327	18,534	91.18	17
นครปฐม	61,419	66,894	108.91	5
นนทบุรี	77,470	78,070	100.77	11
ปทุมธานี	81,091	78,749	97.11	15
ประจวบคีรีขันธ์	39,405	42,369	107.52	6
พระนครศรีอยุธยา	55,172	60,887	110.36	3
เพชรบุรี	32,339	32,744	101.25	10
ราชบุรี	56,616	63,540	112.23	2
ลพบุรี	47,849	44,382	92.75	16
สมุทรปราการ	91,885	92,318	100.47	12
สมุทรสงคราม	11,192	11,471	102.49	9
สมุทรสาคร	39,793	34,327	86.26	18
สระบุรี	44,970	47,475	105.57	8
สิงห์บุรี	12,642	13,363	105.70	7
สุพรรณบุรี	55,445	54,699	98.65	14
อ่างทอง	17,636	17,556	99.55	13
ภาคกลาง	1,137,491	1,217,289	107.02	-

❖ **ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น** อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) คำนวณจากข้อมูลจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2563 และจำนวนประชากรทั้งหมดที่อายุ 12 - 14 ปี ปีการศึกษา 2563 ในพื้นที่ภาคกลางมีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) คิดเป็นร้อยละ 103.68 เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดนครปฐม มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนสูงสุด ร้อยละ 135.53 รองลงมา ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 117.27 กาญจนบุรี ร้อยละ 112.24 ราชบุรี ร้อยละ 105.53 และสิงห์บุรี ร้อยละ 102.90 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ การพิจารณาตามพจนานุกรมตัวชี้วัดการประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีค่ามากกว่าร้อยละ 97.50 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ยกเว้นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร และชัยนาท อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

ตาราง 6 แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนนักเรียน	อัตราการเข้าเรียน (ร้อยละ)	อันดับ
กรุงเทพมหานคร	180,820	212,055	117.27	2
กาญจนบุรี	32,329	36,287	112.24	3
ชัยนาท	10,839	9,474	87.41	16
นครปฐม	32,002	43,373	135.53	1
นนทบุรี	40,526	41,608	102.67	7
ปทุมธานี	42,430	39,312	92.65	14
ประจวบคีรีขันธ์	20,559	10,634	51.72	18
พระนครศรีอยุธยา	28,708	28,115	97.93	9
เพชรบุรี	16,805	16,380	97.47	10
ราชบุรี	30,659	32,353	105.53	4
ลพบุรี	25,355	26,072	102.83	6
สมุทรปราการ	46,547	44,155	94.86	13
สมุทรสงคราม	6,342	6,105	96.26	11
สมุทรสาคร	19,987	13,639	68.24	17
สระบุรี	23,351	22,420	96.01	12
สิงห์บุรี	6,691	6,885	102.90	5
สุพรรณบุรี	29,632	27,014	91.16	15
อ่างทอง	9,271	9,155	98.75	8
ภาคกลาง	602,853	625,036	103.68	-

❖ **ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า** อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) คำนวณจากข้อมูลจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 และจำนวนประชากรทั้งหมดที่อายุ 15 - 17 ปี ปีการศึกษา 2563 ในพื้นที่ภาคกลางมีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) คิดเป็นร้อยละ 94.95 เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า กรุงเทพมหานคร มีอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนสูงสุด ร้อยละ 125.45 รองลงมา ได้แก่ ลพบุรี ร้อยละ 97.48 อ่างทอง ร้อยละ 93.63 กาญจนบุรี ร้อยละ 91.23 และนนทบุรี ร้อยละ 91.21 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ การพิจารณาตามพจนานุกรมตัวชี้วัดการประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่จังหวัดมีค่ามากกว่าร้อยละ 80.00 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ยกเว้นจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และ จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

ตาราง 7 แสดงอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนนักเรียน	อัตราการเข้าเรียน (ร้อยละ)	อันดับ
กรุงเทพมหานคร	186,884	234,449	125.45	1
กาญจนบุรี	31,504	28,742	91.23	4
ชัยนาท	10,414	7,586	72.84	15
นครปฐม	31,661	26,177	82.68	10
นนทบุรี	40,379	36,829	91.21	5
ปทุมธานี	41,565	31,645	76.13	13
ประจวบคีรีขันธ์	19,758	14,121	71.47	16
พระนครศรีอยุธยา	28,661	25,890	90.33	6
เพชรบุรี	16,350	13,533	82.77	9
ราชบุรี	30,266	26,257	86.75	8
ลพบุรี	25,666	25,018	97.48	2
สมุทรปราการ	47,016	32,595	69.33	17
สมุทรสงคราม	6,211	5,099	82.10	11
สมุทรสาคร	19,650	10,376	52.80	18
สระบุรี	23,271	18,948	81.42	12
สิงห์บุรี	6,731	6,011	89.30	7
สุพรรณบุรี	29,088	21,855	75.13	14
อ่างทอง	9,505	8,900	93.63	3
ภาคกลาง	604,580	574,031	94.95	-

การศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในพื้นที่ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร มีตัวเลขที่สะท้อนถึงสัดส่วนของตัวป้อนเข้าสู่ระบบการผลิตกำลังคน คือ อัตราส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ (ม.4-6) : สายอาชีพ (ปวช.1-3) ในพื้นที่ภาคกลาง มีอัตราส่วนผู้เรียนสายอาชีพ : สายสามัญ เท่ากับ 29 : 71 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ระดับนโยบายกำหนดไว้ที่ 60 : 40 แต่เมื่อพิจารณาในพื้นที่รายจังหวัด พบว่า จังหวัดสิงห์บุรี (47) จังหวัดสระบุรี (45) จังหวัดสมุทรสงคราม (42) จังหวัดชัยนาท (41) และ จังหวัดราชบุรี (40) มีอัตราส่วนผู้เรียนสายอาชีพมากกว่า ร้อยละ 40

ตาราง 8 แสดงอัตราส่วนอัตราส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม.4-6) : สายอาชีพ (ปวช.1-3)

จังหวัด	จำนวนนักเรียน		อัตราส่วนนักเรียน	
	สายสามัญ	สายอาชีพ	สายสามัญ	สายอาชีพ
กรุงเทพมหานคร	170,149	64,300	73	27
กาญจนบุรี	21,509	7,233	75	25
ชัยนาท	4,474	3,112	59	41
นครปฐม	18,333	7,844	70	30
นนทบุรี	26,928	9,901	73	27
ปทุมธานี	24,332	7,313	77	23
ประจวบคีรีขันธ์	8,756	5,365	62	38
พระนครศรีอยุธยา	16,342	9,548	63	37
เพชรบุรี	9,314	4,219	69	31
ราชบุรี	15,706	10,551	60	40
ลพบุรี	19,695	5,323	79	21
สมุทรปราการ	25,497	7,098	78	22
สมุทรสงคราม	2,938	2,161	58	42
สมุทรสาคร	6,510	3,866	63	37
สระบุรี	10,337	8,611	55	45
สิงห์บุรี	3,165	2,846	53	47
สุพรรณบุรี	15,266	6,589	70	30
อ่างทอง	6,209	2,691	70	30
ภาคกลาง	405,460	168,571	71	29

ด้านคุณภาพทางการศึกษา

ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เพียงร้อยละ 32.16 และวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ 59.32 รองลงมาได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 50.23 และ 40.49 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในแต่ละรายวิชา โดย วิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ กาญจนบุรี ลพบุรี สระบุรี และอ่างทอง วิชาภาษาไทย ได้แก่ กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง วิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ กาญจนบุรี เพชรบุรี สระบุรี และอ่างทอง วิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี และอ่างทอง เมื่อพิจารณาในภาพรวมทุกวิชาหลักของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี สระบุรี และอ่างทอง เป็นจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับประเทศซึ่งต้องมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ตาราง 9 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จังหวัด	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	วิทยาศาสตร์	ภาพรวม
กรุงเทพมหานคร	34.76	62.25	57.22	42.48	49.18
กาญจนบุรี	29.12*	54.77*	40.67*	37.33*	40.45*
ชัยนาท	30.57	57.44	46.47	39.74	43.56
นครปฐม	33.18	60.56	51.46	41.79	46.75
นนทบุรี	31.87	59.00	52.84	40.23	45.98
ปทุมธานี	31.60	58.36	49.79	39.78	44.86
ประจวบคีรีขันธ์	30.76	58.64	44.80	40.59	43.70
พระนครศรีอยุธยา	30.68	56.16*	44.01	38.54*	42.35
เพชรบุรี	31.26	56.63	43.38	39.27	42.63
ราชบุรี	31.28	58.11	46.80	39.94	44.03
ลพบุรี	28.85*	56.14*	42.27	38.03*	41.32*
สมุทรปราการ	30.40	58.27	48.51	39.34	44.13
สมุทรสงคราม	32.20	59.38	48.46	39.89	44.98
สมุทรสาคร	31.21	59.20	47.56	40.22	44.55
สระบุรี	28.76*	55.75*	43.00*	37.79*	41.32*
สิงห์บุรี	32.03	57.81	44.35	40.11	43.57
สุพรรณบุรี	32.12	60.04	46.15	40.78	44.78
อ่างทอง	28.34*	55.26*	40.50*	38.09*	40.55*
ภาคกลาง	32.16	59.32	50.23	40.49	45.55
ประเทศ	29.99	56.20	43.55	38.78	42.13

หมายเหตุ * หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

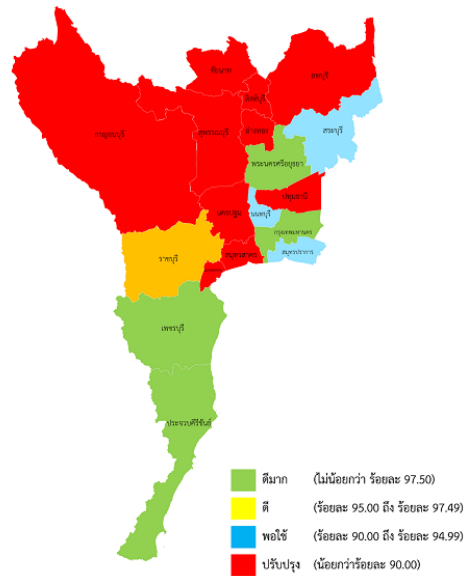
ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เพียงร้อยละ 25.46 และวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ 54.29 รองลงมาได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 34.38 และ 29.89 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในแต่ละรายวิชา โดย วิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี และอ่างทอง วิชาภาษาไทย ได้แก่ กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง วิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี และอ่างทอง และวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ได้แก่ กาญจนบุรี ชัยนาท และอ่างทอง เมื่อพิจารณาในภาพรวมทุกวิชาหลักของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง เป็นจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศซึ่งต้องมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ตาราง 10 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

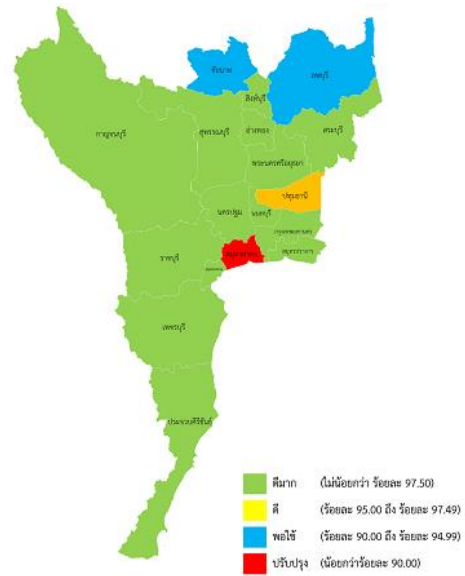
จังหวัด	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	วิทยาศาสตร์	ภาพรวม
กรุงเทพมหานคร	31.61	59.51	43.87	33.02	42.04
กาญจนบุรี	23.77*	53.29*	32.32*	29.62*	34.80*
ชัยนาท	26.81	53.61*	32.71*	29.42*	35.55*
นครปฐม	31.03	58.32	41.81	32.59	40.96
นนทบุรี	27.59	58.11	41.19	31.43	39.60
ปทุมธานี	29.81	58.07	42.23	32.48	40.67
ประจวบคีรีขันธ์	25.68	57.08	35.38	30.89	37.30
พระนครศรีอยุธยา	25.32*	53.19*	33.97*	29.76*	35.59*
เพชรบุรี	28.01	55.78	35.10	31.14	37.56
ราชบุรี	26.71	56.50	35.62	30.66	37.41
ลพบุรี	26.23	55.12	35.68	29.95	36.77
สมุทรปราการ	25.96	56.51	38.17	30.47	37.81
สมุทรสงคราม	33.87	59.08	41.58	33.05	41.96
สมุทรสาคร	25.81	57.46	35.68	31.22	37.59
สระบุรี	25.19*	54.81	34.83	29.96	36.23
สิงห์บุรี	25.80	54.84	34.16*	29.90	36.20
สุพรรณบุรี	27.12	56.86	34.92	30.77	37.49
อ่างทอง	25.05*	53.34*	33.67*	29.83*	35.52*
ภาคกลาง	28.36	57.20	39.08	31.49	39.07
ประเทศ	25.46	54.29	34.38	29.89	36.03

หมายเหตุ * หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

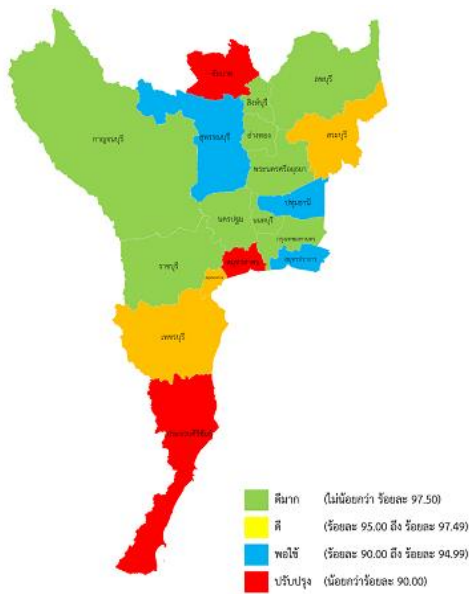
แผนภาพ 12 อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในพื้นที่ภาคกลางจำแนกตามระดับการศึกษา
ก่อนประถมศึกษา

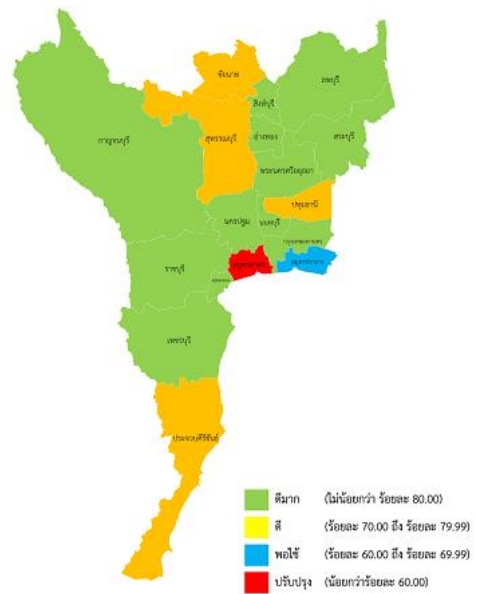
ประถมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

เกณฑ์การพิจารณาอัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน อ้างอิงจากพจนานุกรมตัวชี้วัดการประเมินผลการจัดการศึกษา
ของประเทศ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1. อัตราการเข้าเรียนแบบหยาบ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับ
ประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับ	ผลการวิเคราะห์	ความหมาย
1	น้อยกว่าร้อยละ 90.00	ปรับปรุง
2	ร้อยละ 90.00 ถึง ร้อยละ 94.99	พอใช้
3	ร้อยละ 95.00 ถึง ร้อยละ 97.49	ดี
4	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 97.50	ดีมาก

2. อัตราการเข้าเรียนแบบหยาบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
หรือเทียบเท่า

ระดับ	ผลการวิเคราะห์	ความหมาย
1	น้อยกว่าร้อยละ 60.00	ปรับปรุง
2	ร้อยละ 60.00 ถึง ร้อยละ 69.99	พอใช้
3	ร้อยละ 70.00 ถึง ร้อยละ 79.99	ดี
4	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80.00	ดีมาก

แผนภาพ 13 ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมทุกรายวิชา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาหลักสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ แต่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยร้อยละ 50 ทุกวิชา เมื่อพิจารณารายวิชา พบว่า วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เพียงร้อยละ 25.86 และวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ 42.67 รองลงมาได้แก่ วิชาสังคมศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 35.94 ร้อยละ 29.53 และ 29.44 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า มีจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในแต่ละรายวิชา ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี เพชรบุรี ราชบุรี และสมุทรปราการ ส่วนจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในแต่ละรายวิชา ได้แก่ กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง ซึ่งต้องมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ตาราง 11 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ O-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จังหวัด	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา	ภาพรวม
กรุงเทพมหานคร	35.30	49.29	40.58	33.73	39.52	39.68
กาญจนบุรี	23.57*	41.17*	26.57*	27.83*	34.90*	30.80*
ชัยนาท	23.43*	41.13*	25.87*	28.32*	34.75*	30.70*
นครปฐม	38.09	49.84	39.65	37.71	40.17	41.09
นนทบุรี	28.54	45.63	34.39	30.52	37.20	35.25
ปทุมธานี	27.85	43.66	32.26	29.99	36.24	33.99
ประจวบคีรีขันธ์	24.53*	42.70	28.03*	28.60*	35.84*	31.93*
พระนครศรีอยุธยา	24.46*	40.54*	27.77*	28.04*	35.00*	31.16*
เพชรบุรี	29.45	45.85	29.55	30.75	37.22	34.56
ราชบุรี	28.38	43.96	29.95	29.71	36.91	33.78
ลพบุรี	27.08	43.94	29.08*	29.41	36.43	33.19
สมุทรปราการ	27.25	44.54	32.19	29.64	36.70	34.06
สมุทรสงคราม	28.66	44.16	29.02*	29.54	36.45	33.56
สมุทรสาคร	25.30*	42.78	29.12*	29.12*	36.18	32.50*
สระบุรี	24.33*	41.67*	28.70*	29.00*	35.60*	31.86*
สิงห์บุรี	24.97*	42.08*	26.65*	28.82*	35.36*	31.58*
สุพรรณบุรี	26.33	43.63	27.70*	28.78*	36.34	32.55*
อ่างทอง	22.72*	40.92*	26.23*	28.69*	35.22*	30.75*
ภาคกลาง	30.55	46.07	34.73	31.42	37.72	36.09
ประเทศ	25.86	42.67	29.53	29.44	35.94	32.68

หมายเหตุ * หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

การประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test) ปีการศึกษา 2562 จัดสอบโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย วิชาการอ่านออกเสียง และวิชาการอ่านรู้เรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องอ่านออก เขียนได้ทุกคน เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการอ่านรู้เรื่อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ 75.89 รองลงมา ได้แก่ ด้านการอ่านออกเสียง ร้อยละ 73.67 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในแต่ละด้าน โดย ด้านการอ่านออกเสียง ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี ด้านการอ่านรู้เรื่อง ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี เมื่อพิจารณาในภาพรวมทุกด้าน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี เป็นจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งต้องมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินความสามารถในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จังหวัด	การอ่านออกเสียง	การอ่านรู้เรื่อง	ภาพรวม
กรุงเทพมหานคร	77.01	77.75	77.38
กาญจนบุรี	70.96	73.40	72.17
ชัยนาท	73.79	78.19	75.99
นครปฐม	77.67	81.08	79.37
นนทบุรี	71.22	76.64	73.93
ปทุมธานี	66.63*	68.68	67.65*
ประจวบคีรีขันธ์	70.36	73.76	72.06
พระนครศรีอยุธยา	66.30*	71.94*	69.12*
เพชรบุรี	75.78	76.93	76.36
ราชบุรี	72.69	74.28	73.48
ลพบุรี	72.48	75.85	74.17
สมุทรปราการ	74.20	75.04	74.62
สมุทรสงคราม	77.58	76.11	76.85
สมุทรสาคร	73.76	76.39	75.07
สระบุรี	67.25*	70.89*	69.07*
สิงห์บุรี	68.80	75.29	72.04
สุพรรณบุรี	78.47	79.48	78.98
อ่างทอง	80.60	82.32	81.46
ภาคกลาง	73.67	75.89	74.78
ประเทศ	68.50	72.81	70.66

หมายเหตุ * หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นการทดสอบเพื่อมุ่งวัดคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 เมื่อพิจารณาในรายวิชา พบว่า วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ 48.97 รองลงมา ได้แก่ วิชาภาษาไทย ร้อยละ 46.06 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในแต่ละวิชา โดย วิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ จังหวัดสระบุรี วิชาภาษาไทย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดราชบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสระบุรี เมื่อพิจารณาในภาพรวมทุกด้าน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี เป็นจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งต้องมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จังหวัด	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย	ภาพรวม
กรุงเทพมหานคร	50.71	46.15*	48.43
กาญจนบุรี	46.26	45.38*	45.82
ชัยนาท	49.85	46.58	48.21
นครปฐม	50.67	49.20	49.94
นนทบุรี	49.65	45.64*	47.65
ปทุมธานี	46.80	43.35*	45.07*
ประจวบคีรีขันธ์	48.94	46.92	47.93
พระนครศรีอยุธยา	45.81	42.82*	44.32*
เพชรบุรี	47.84	47.57	47.71
ราชบุรี	47.54	44.83*	46.18
ลพบุรี	46.78	44.88*	45.83
สมุทรปราการ	48.91	45.68*	47.30
สมุทรสงคราม	48.94	46.62	47.78
สมุทรสาคร	47.57	45.96*	46.77
สระบุรี	44.01*	42.79*	43.40*
สิงห์บุรี	47.71	46.53	47.12
สุพรรณบุรี	54.54	53.31	53.93
อ่างทอง	49.65	47.44	48.54
ภาคกลาง	48.97	46.06*	47.52
ประเทศ	44.94	46.46	45.70

หมายเหตุ * หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา V-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้น ปวช.3 มีคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ แต่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยร้อยละ 50 มีเพียงองค์ประกอบการคิดและการแก้ปัญหาเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบปี 2563 พบว่า องค์ประกอบการคิดและการแก้ปัญหา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เพียงร้อยละ 29.91 องค์ประกอบสังคมและการดำรงชีวิต มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ 53.25 รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบการจัดการงานอาชีพ ร้อยละ 39.91 และองค์ประกอบภาษาและการสื่อสาร ร้อยละ 36.17ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวมทุกองค์ประกอบ พบว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี และสิงห์บุรี เป็นจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศซึ่งต้องมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ตาราง 14 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา V-Net ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้น ปวช. 3

จังหวัด	ภาษาและการสื่อสาร	การคิดและการแก้ปัญหา	สังคม และการดำรงชีวิต	การจัดการงานอาชีพ	ภาพรวม
กรุงเทพมหานคร	37.68	33.41	50.72*	42.96	41.10
กาญจนบุรี	39.04	35.93	53.07*	40.28	42.08
ชัยนาท	42.19	26.92*	61.92	44.60	42.69
นครปฐม	34.77*	34.23	48.31*	39.97	38.85
นนทบุรี	39.04	28.78*	56.13	45.32	42.42
ปทุมธานี	34.59*	28.31*	56.02	41.10	39.13
ประจวบคีรีขันธ์	36.32	35.44	47.35*	41.34	40.02
พระนครศรีอยุธยา	34.13*	32.20	48.54*	40.21	38.56*
เพชรบุรี	34.22*	34.32	52.31*	41.80	40.16
ราชบุรี	36.95	29.77*	54.99	41.93	40.16
ลพบุรี	34.38*	34.89	49.94*	38.44*	38.13*
สมุทรปราการ	36.40	33.42	51.37*	41.97	40.40
สมุทรสงคราม	37.14	24.00*	56.86	40.57	38.60*
สมุทรสาคร	39.07	27.15*	59.19	43.47	41.33
สระบุรี	35.18*	25.73*	55.42	39.75*	37.96*
สิงห์บุรี	35.00*	21.72*	60.34	40.99	38.39*
สุพรรณบุรี	35.79*	32.64	50.96*	40.95	39.54
อ่างทอง	38.33	34.17	48.33*	40.95	40.00
ภาคกลาง	36.17	30.95	52.93	41.40	40.36
ประเทศ	36.17	29.91	53.25	39.91	38.73

หมายเหตุ * หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis)

ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ 3) ประกาศ ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 โดยในพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่

1. กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล ประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ
2. กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง
3. กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ประกอบด้วย จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี
4. กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี

ดังนั้นเพื่อให้การกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ภาคกลาง มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาภาคกลาง นโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งบริบทต่างๆ ของพื้นที่ จึงได้ทำการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของภาคกลาง โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง

ปัจจัย	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมนณฑล และ กรุงเทพมหานคร	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
<p>จุดแข็ง (Strength)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ จนถึงระดับปริญญาตรี ทั้งในระบบและนอกระบบ 2. มีการจัดการเรียนการสอนที่รองรับการพัฒนาทางอาชีพเฉพาะด้านที่หลากหลาย 3. ทำเลที่ตั้งมีความโดดเด่นหลากหลายด้าน ได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านการท่องเที่ยว 4. ทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เหมาะสม สะดวกต่อการคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ 5. มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานตั้งอยู่ในศูนย์กลางการเจริญของประเทศทำให้บุคลากรและกลุ่มเป้าหมายมีศักยภาพสูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ ในประเทศ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2562 ด้านการศึกษาอยู่ในระดับต้นของประเทศ คือ กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาเป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ นนทบุรี เป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ จังหวัดนครปฐม เป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ ปทุมธานี เป็นอันดับที่ 7 ของประเทศ และสมุทรปราการ เป็นอันดับที่ 15 ของประเทศ <p>- ผู้เรียนสามารถเข้าถึงหรือได้รับการศึกษาแต่ละระดับชั้นในแต่ละระดับการศึกษาได้ตามสิทธิ หรือตามความต้องการ ในภาพรวมมากกว่าร้อยละ 90 ของประชากรวัยเรียน</p> <p>- ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนในพื้นที่ สูงกว่าระดับประเทศ โดยกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนพบว่า กรุงเทพมหานคร เท่ากับ 11.11 ปี</p> <p>จังหวัดนนทบุรี เท่ากับ 10.86 จังหวัดปทุมธานี เท่ากับ 10.31 จังหวัดสมุทรปราการ เท่ากับ 9.88 และจังหวัดนครปฐม เท่ากับ 8.08 ขณะที่ภาพรวมประเทศ เท่ากับ 8.69</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีสถาบันการศึกษาที่สามารถรองรับการศึกษาให้แก่ภาคประชาชนในทุกระดับทุกพื้นที่ 2. ภาคเอกชน และท้องถิ่น มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในพื้นที่อย่างเข้มแข็ง 3. ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนในพื้นที่ สูงกว่าระดับประเทศ โดยกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน 4. มีบางจังหวัดที่เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรม การศึกษานำร่อง 5. ผลงานวิจัย นวัตกรรม ที่เป็นผลจากการเรียนการสอนที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพ มีผลงานวิจัยนวัตกรรม (ในส่วนของอาชีพศึกษา) ที่สามารถใช้ในการต่อยอดประกอบอาชีพได้ 6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมัธยมศึกษา กศน. มีแนวโน้มสูงขึ้น มากกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 7. นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีพัฒนาการเป็นไปตามเกณฑ์ 8. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง 9. มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา การประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 10. สถานศึกษาในพื้นที่มีการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศเฉพาะทาง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ จนถึงระดับปริญญาตรี 2. ทำเลที่ตั้งมีความโดดเด่นหลากหลายด้าน ได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรทั้งทางทะเล ป่าไม้ชายเลน 3. พื้นที่ตั้งใกล้กรุงเทพมหานคร ทำให้สะดวกต่อการเดินทางท่องเที่ยว รวมถึงการขนส่งและการกระจายสินค้า มีพรมแดนติดกับสหภาพเมียนมาร์เป็นการส่งเสริมการค้าชายแดน 4. มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน 5. มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เช่น DLTVs หัวหิน 6. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 	

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง (ต่อ)

ปัจจัย	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมนทล และ กรุงเทพมหานคร	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
จุดแข็ง (Strength)		<p>กรุงเทพมหานคร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ใน วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ทุกกระดับชั้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ระดับประเทศ 2. มีสถานศึกษาที่มีความหลากหลาย สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับ ทุก ประเภท รองรับประชากรทุกช่วงวัย เกิด คุณภาพทางการศึกษาทุกช่วงวัย รองรับ การศึกษาให้ภาคประชาชนในทุกระดับ ทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง รวมทั้งมีสถานศึกษาชั้น นำจำนวนมาก 3. มีคณะกรรมการศึกษารัฐบาลจังหวัดที่มี ผู้ว่าราชการเป็นประธาน ทำให้การ ขับเคลื่อนการศึกษาในพื้นที่เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน และมีกระบวนการทำงานร่วมกัน ทั้งภาครัฐและเอกชน 4. มีแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ตามอัธยาศัย ทำให้ประชาชนได้รับโอกาส และยกระดับการศึกษาครอบครัวทุกพื้นที่ และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> 11. สถานศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถ พิเศษด้านพหุปัญญาเข้าสู่ระดับประเทศ ระดับ อาเซียน ระดับโลก 12. มีโรงเรียนกองทุนในโครงการกองทุนการศึกษา 	

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง (ต่อ)

ปัจจัย	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมนณฑล และ กรุงเทพมหานคร	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
จุดอ่อน (Weakness)	<ol style="list-style-type: none"> ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลัก จาก การทดสอบระดับชาติ ในบางรายวิชาต่ำกว่าเป้าหมายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย และไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ยังไม่เน้น Active Learning 	<ol style="list-style-type: none"> สถานการณ์ของโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะยุค Digital Disruptive ส่งผลต่อการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนที่ยังไม่สามารรถเปลี่ยนแปลงได้โดยง่ายเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลง และการปรับตัวของผู้บริหารการศึกษา และครูผู้สอนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สถานการณ์เศรษฐกิจขาดจากโควิด-19 ทำให้ทราบว่าโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบข้อมูล มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอในการรองรับและแก้ไขปัญหาได้อย่างทั่วถึง ผู้เรียนมีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยมีทัศนคติที่เป็นเชิงขัดขวางการเรียนรู้ และยังคงเกิดจากผู้เรียนบางส่วนที่มีความสับสน มีความอดทนน้อยลง แต่ต้องการความสำเร็จอย่างรวดเร็ว ช่องว่างระหว่างอายุผู้เรียนกับครูผู้สอน จะห่างกันมากขึ้น โดยเฉพาะครูผู้สอนในยุคเบบนี้บูมกับผู้เรียนในยุคอัลฟ่า ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่สามารถดึงดูด จูงใจ ไม่น่าไว้วางใจและสร้างความสนใจที่เพียงพอให้กับผู้เรียนได้ ระบบประเมินคุณภาพการศึกษาที่เป็นภาระกับครูผู้สอนและโรงเรียนมากเกินไป 	<ol style="list-style-type: none"> สัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพกับสายสามัญ ในภาพรวมของพื้นที่ ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของด้านด้านการศึกษา พบว่าบางจังหวัดมีความก้าวหน้าต่ำ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ในบางจังหวัด มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ การประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test) ปีการศึกษา 2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีบางจังหวัดที่ผลการประเมินต่ำกว่าระดับประเทศ การประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test) ปีการศึกษา 2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีบางจังหวัดที่ผลการประเมินต่ำกว่าระดับประเทศ มีนักเรียนที่มีความยากจนและยากจนพิเศษ บางจังหวัดมากกว่าร้อยละ 10 ของนักเรียนทั้งหมด ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์รองรับการเรียนระหว่างนักเรียนโรงเรียนในเมือง สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ขณะที่เด็กโรงเรียนนอกเมือง และโรงเรียนชายโอกาส ที่ผู้ปกครองยากจนมีความขาดแคลน 	<ol style="list-style-type: none"> อัตราการอ่านของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (อยู่ลำดับที่ 14 ของประเทศ) อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (อยู่ลำดับที่ 10 ของประเทศ) อัตราการเพิ่มของผู้เรียนระบบทวิภาคี น้อยลง สัดส่วนคนอายุ 60 ปีขึ้นไปของกลุ่มจังหวัด มีอาชีพและมีรายได้ในระดับน้อย (อยู่ในลำดับที่ 18 ของประเทศ) โครงสร้างประชากรสังคมผู้สูงอายุ และมีอัตราพึ่งพิงเพิ่มสูงขึ้นสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ลำดับที่ 9 ของประเทศ) การบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลทางการศึกษายังไม่เป็นเอกภาพ การผลิตและพัฒนากำลังคนไม่สอดคล้องกับความต้องการแรงงานในพื้นที่ ปัญหาด้านขยะ จำนวนหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนด้านการท่องเที่ยวและบริการยังมีน้อย

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง (ต่อ)

ปัจจัย	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล และ กรุงเทพมหานคร	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
จุดอ่อน (Weakness)		<p>6. การกำหนดโครงสร้าง/กิจกรรมจากหน่วยงานต้นสังกัด ที่กำหนดให้ผู้เรียนเข้าร่วมโดยไม่สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียนตามที่เป็น ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้เรียนขาดโอกาสในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน</p> <p>7. การจำแนกกลุ่มผู้เรียนตามระดับการศึกษายังไม่สะท้อนกับความชอบ ความสนใจ ทักษะและการพัฒนาการที่โดดเด่นของผู้เรียน ส่งผลให้ไม่สามารถตั้งศักยภาพของผู้เรียนเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับทิศทางการต้องการกำลังคนของประเทศได้</p> <p>8. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้โรงเรียนเลื่อนการเปิดเทอม ใช้ระบบการเรียนออนไลน์ ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากการเข้าถึงสารสนเทศที่ไม่เท่าเทียมแก่เด็กยากจนและผู้ที่ไม่ถึงเทคโนโลยี</p> <p>ขาดแคลนเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับการเรียนออนไลน์ รวมถึงความพร้อมของพ่อแม่ผู้ปกครอง จึงส่งผลให้เด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษาเพิ่มขึ้น</p>	<p>8. โรงเรียนขนาดเล็กขาดความพร้อมในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน</p> <p>9. นักเรียนขาดทักษะความรู้ความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผล และมีปัญหาเรื่องอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ อ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่อง</p> <p>10. คุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานของชาติ</p>	

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง (ต่อ)

ปัจจัย	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมนณฑล และ กรุงเทพมหานคร	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
โอกาส (Opportunity)	<p>1. ช่องทางการเข้าถึงการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง มีช่องทางที่หลากหลาย</p> <p>2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (12) ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ "ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 เพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาระดับสูง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาตามพหุปัญญาที่หลากหลาย"</p> <p>3. เป้าหมายภาคการผลิตตามยุทธศาสตร์ชาติ สร้างความพร้อมด้านเทคโนโลยีและทักษะแรงงาน</p> <p>4. การพัฒนาของระบบเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้กับการเรียนการสอน มีความหลากหลาย</p> <p>5. มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สนับสนุนทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา</p> <p>6. โครงการรถไฟรางคู่ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วทางการคมนาคม</p> <p>7. เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจเข้มแข็ง บนฐานทรัพยากรที่เพียงพอการรวมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>8. ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ ให้ความสำคัญด้านการศึกษา ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม</p> <p>2. ร่าง กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>3. ทิศทางการพัฒนาภาคกลาง พ.ศ. 2566-2570 มุ่งพัฒนาการผลิตกำลังคนใหม่ที่จะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยเป็นศูนย์กลางการศึกษาและนวัตกรรม เน้นการมีทักษะทั้ง reskill และ upskill รวมทั้งกลุ่มจังหวัดปริมนณฑล มีเป้าหมายในการพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะที่ยั่งยืน (Sustainability Smart City)</p> <p>4. โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School Project) ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาล เป็นแนวทางการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้องค์กรทางศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา โรงเรียนให้มีความพร้อมในทุกด้าน</p>	<p>1. ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 - 2570 มุ่งพัฒนาภาคกลางเป็น "ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง" ที่เติบโตอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนการให้ความรู้เพื่อพัฒนาคนให้มีทักษะหลากหลายทั้งทางด้าน "Technical Skill" รวมถึง "Human Skill" และพัฒนาศักยภาพแรงงานใหม่ทักษะใหม่</p> <p>ที่จำเป็นในการทำงานและพัฒนายกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (E: Education and Training)</p> <p>2. เป็นฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมส่งออกและแหล่งจ้างงานหลักของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร</p> <p>3. มีทุติยภูมิรับวัฒนธรรม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยอมรับวัฒนธรรมที่หลากหลาย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p>4. ท้องถิ่นให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการบริหารการศึกษา</p> <p>5. สถานประกอบการที่ช่วยส่งเสริมในการพัฒนาทักษะอาชีพ</p> <p>6. รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาในทุกพื้นที่ รวมทั้งพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่ชายแดน</p> <p>7. มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว และมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมฯ</p>	<p>1. ช่องทางการเข้าถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองมีช่องทางที่หลากหลาย</p> <p>2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (12) ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ "ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 เพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาระดับสูง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาตามพหุปัญญาที่หลากหลาย"</p> <p>3. เป้าหมายภาคการผลิตตามยุทธศาสตร์ชาติ สร้างความพร้อมด้านเทคโนโลยีและทักษะแรงงาน</p> <p>4. การพัฒนาของระบบเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้กับการเรียนการสอน มีความหลากหลาย</p> <p>5. มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สนับสนุนทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา</p> <p>6. โครงการรถไฟรางคู่ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วทางการคมนาคม</p> <p>7. เป้าหมายการพัฒนาของภูมิภาคเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ให้ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจเข้มแข็ง บนฐานทรัพยากรที่เพียงพอการรวมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>8. ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง (ต่อ)

ปัจจัย โอกาส (Opportunity)	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล และ กรุงเทพมหานคร	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
		<p>5. นโยบายการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยเริ่มใช้การศึกษา 2565 สำหรับระดับ ประถมศึกษา ในโรงเรียนที่มีความพร้อม ปี การศึกษา 2566 สำหรับระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนที่มีความพร้อมและทุกโรงเรียน ในระดับประถมศึกษา และปีการศึกษา 2567 ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียน ทุกโรงเรียน โดยพิจารณาคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของเด็กไทยในโลกปัจจุบัน</p> <p>6. นโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งผลให้มีการกำหนดแผนงานโครงการเพื่อ การสร้างอาชีพให้กับผู้เรียนเริ่มตั้งแต่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>7. การเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ส่งผลให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียน การสอนได้มากขึ้น โดยเฉพาะการเรียนออนไลน์ การเรียนทางไกล และการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ที่มีการจัดทำสื่อและนำเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้และสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียน ได้เข้าใจและมีความรู้เข้าถึงได้ง่ายขึ้นใน รูปแบบการเรียนรู้แบบออนไลน์</p>	<p>8. ยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสนับสนุน การพัฒนากำลังคนในพื้นที่ศูนย์กลางด้าน การเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</p> <p>9. โครงการในพระราชดำริฯ ในพื้นที่ ส่งผลให้มีการ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 10. ผู้เรียนจากประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียนมา เข้าเรียนในพื้นที่ ส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรม</p>	<p>9. กระทรวงศึกษาธิการเสนอให้ จังหวัดเพชรบุรีเป็นตัวแทนประเทศไทย เข้าร่วมสมัครเป็นเมือง สรางสรรค์ด้านอาหารของยูเนสโก</p>

ตาราง 15 แสดงการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง (ต่อ)

ปัจจัย	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล และ กรุงเทพมหานคร	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2
<p>อุปสรรค (Threat)</p> <ol style="list-style-type: none"> แนวโน้มการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาลดลง การเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้งตามการปรับเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้เกิดปัญหา ครีเอเรียนนักเรียนยากจนและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มีการย้ายถิ่นฐานของผู้ปกครองเพื่อไปประกอบอาชีพ ประกอบกับปัญหาการย่ำแย่ที่ส่งผลให้นักเรียนมีอัตราการออกกลางคัน และมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ค่านิยมทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ทำให้เกิดช่องทางการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมมากขึ้น เช่น เว็บไซต์การพินิจ เว็บไซต์ลามกอนาจาร ยาเสพติด ฯลฯ ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน และเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และไม่เหมาะสมก่อนวัยอันควร 	<ol style="list-style-type: none"> ขาดงบประมาณเพื่อการจัดเก็บเคลื่อนการพัฒนาทางการศึกษาในพื้นที่ โครงสร้างการบริหารของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้หน่วยงานบริหารการศึกษาธิการิกิจที่แยกส่วนกัน ส่งผลต่อการมองเป้าหมายการจัดการศึกษาร่วมกัน การสื่อสารผ่านช่องทาง Social Media ที่รวดเร็ว ส่งผลให้ปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับยาเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุข แพร่กระจายสู่สถานศึกษาได้ง่ายขึ้น รวมทั้งการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น เนื่องจากอัตราการเกิดของประชากรที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้จำนวนประชากรวัยเรียนมีแนวโน้มลดลง ส่งผลต่อจำนวนผู้เรียนในสถานศึกษาลดลง ปัญหาปริมาณค่าเล่าเรียนของขนาดเล็ก PM 2.5 ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อสุขภาพของเด็กนักเรียนที่ต้องเดินทางมาโรงเรียนและการทำกิจกรรมกลางแจ้งในโรงเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> ประชากรแฝงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่เป็นแหล่งจ้างสำคัญของภาค สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยเด็ก และวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง การแพร่ระบาดของยาเสพติด พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนเป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในพื้นที่ควบคุมสูงสุด พื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด โดยครอบคลุมพื้นที่ภาคกลางทั้งหมด ภาวะความผันผวนทางเศรษฐกิจที่ถดถอย ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคันเพิ่มขึ้น อัตราการเกิดของประชากรลดลงและผู้ปกครองมีค่านิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในชุมชนเมือง ส่งผลให้จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ผู้ปกครองมีค่านิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับอาชีวศึกษาก่อนชั้นมัธยม และสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ส่งผลต่อการผลิตกำลังด้านฝีมือแรงงาน สถานประกอบการที่มีคุณภาพที่ใช้เป็นสถานที่ฝึกงานของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาไม่มีเพียงพอ ความต้องการ มีการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมของประชากรกลุ่มวัยเรียน ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของประชากรวัยเรียน เช่น เด็กติดเกมส์ การทะเลาะวิวาท ท้องก่อนวัยอันควร เป็นต้น สถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 	<ol style="list-style-type: none"> แนวโน้มการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาลดลง การเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้งตามการปรับเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูง การเกิดขึ้นของโรคติดต่ออุบัติใหม่ (Emerging infectious diseases) และโรคอุบัติซ้ำ ค่านิยมทางการศึกษาของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนต่อสายอาชีพทำให้ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุตรเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ การอพยพเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างถิ่น และแรงงานต่างด้าวและประชากรแฝง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ภาวะเปราะบางด้านการจัดสรรอัตรากำลังคนทดแทนบุคลากรที่ว่างลงจากการเกษียณอายุราชการไม่ทันต่อความต้องการขององค์กร หุ่นยนต์และเครื่องจักรกลเริ่มเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ความไม่แน่นอนทางการเมืองและแนวโน้มความขัดแย้งที่ยืดเยื้อรุนแรง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรง 	

จากข้อมูลการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง ประกอบด้วย กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมนทลและกรุงเทพมหานคร กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 นำไปสู่การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษา (SWOT Analysis) ในพื้นที่ภาคกลาง ดังนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors Analysis: IFA)

❖ จุดแข็ง (Strengths)

1. มีสถาบันการศึกษาที่สามารถรองรับการศึกษาให้แก่ภาคประชาชนในทุกระดับทุกพื้นที่ รวมทั้งมีสถานศึกษาชั้นนำจำนวนมาก
2. เป็นเมืองศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาค โดยค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการศึกษาในบางจังหวัดที่ก้าวหน้าอยู่ใน 10 ลำดับแรก ได้แก่ (1) กรุงเทพมหานคร (3) นนทบุรี (4) นครปฐม (6) สมุทรสงคราม (7) ปทุมธานี
3. ผู้เรียนสามารถเข้าถึงหรือได้รับการศึกษาแต่ละระดับชั้นในแต่ละระดับการศึกษาได้ตามสิทธิ หรือตามความต้องการ ของประชากรวัยเรียน
4. ภาคเอกชน และท้องถิ่น มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในพื้นที่อย่างเข้มแข็ง
5. ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนในพื้นที่ สูงกว่าระดับประเทศ โดยกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน
6. ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ในภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี สมุทรปราการ
7. มีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษา มากกว่าร้อยละ 40 ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ได้แก่ ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี ลพบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สิงห์บุรี
8. มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ทำให้การขับเคลื่อนการศึกษาในพื้นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีการบูรณาการทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน
9. มีแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ทำให้ประชาชนได้รับโอกาสและยกระดับการศึกษาครอบคลุมทุกพื้นที่และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย
10. มีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย รวมทั้งความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน
11. จังหวัดกาญจนบุรี เป็นจังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

❖ จุดอ่อน (Weaknesses)

1. สัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพกับสายสามัญ ในภาพรวมของพื้นที่ ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. จากข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการศึกษา พบว่า อ่างทอง (33) สมุทรสาคร (38) กาญจนบุรี (54) ชัยนาท (64) มีความก้าวหน้าต่ำ
3. ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ในบางจังหวัด เช่น กาญจนบุรี ชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ
4. การประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test) ปีการศึกษา 2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีบางจังหวัดที่ผลการประเมินต่ำกว่าระดับประเทศ ได้แก่ ปทุมธานี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา
5. การประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test) ปีการศึกษา 2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีบางจังหวัดที่ผลการประเมินต่ำกว่าระดับประเทศ ได้แก่ ปทุมธานี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา
6. มีนักเรียนที่มีความยากจนและยากจนพิเศษ มากกว่าร้อยละ 10 ของนักเรียนทั้งหมด ได้แก่ สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง ชัยนาท ลพบุรี และกาญจนบุรี
7. ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์รองรับการเรียน ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนในเมือง สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนผ่านทางระบบออนไลน์ อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อต้องกักตัวอยู่ที่บ้าน ในขณะที่เด็กในโรงเรียนนอกเมืองและโรงเรียนขยายโอกาส ที่ผู้ปกครองยากจน
8. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้โรงเรียนเลื่อนการเปิดเทอม ใช้ระบบการเรียนออนไลน์ ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากการเข้าถึงสารสนเทศที่ไม่เท่าเทียมแก่เด็กยากจนและผู้ที่ไม่เข้าถึงเทคโนโลยี ขาดแคลนเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับการเรียนออนไลน์ รวมถึงความพร้อมของพ่อแม่ผู้ปกครอง จึงส่งผลให้มีเด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษาเพิ่มขึ้น

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors Analysis : EFA)

❖ โอกาส (Opportunities)

1. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ ให้ความสำคัญด้านการศึกษา ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

2. ร่าง กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง ระบบการศึกษามีคุณภาพ เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. ทิศทางการพัฒนาภาคกลาง พ.ศ. 2566-2570 มุ่งพัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยเป็นศูนย์กลางการศึกษาและนวัตกรรม เน้นการฝึกทักษะทั้ง reskill และ upskill รวมทั้งกลุ่มจังหวัดปริมณฑล มีเป้าหมายในการพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะที่ยั่งยืน (Sustainability Smart City)

4. โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partnership School Project) ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาล เป็นแนวทางการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ องค์กรทางศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาโรงเรียนให้มีความพร้อมในทุกด้าน

5. นโยบายการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยเริ่มใช้ปีการศึกษา 2565 สำหรับระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนที่มีความพร้อม ปีการศึกษา 2566 สำหรับระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนที่มีความพร้อมและทุกโรงเรียนในระดับประถมศึกษา และปีการศึกษา 2567 ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนทุกโรง โดยพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กไทยในโลกปัจจุบัน มีสมรรถนะ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดการตนเองอย่างมีความสุข 2) การคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ 3) การสื่อสารด้วยภาษา 4) การจัดการและการทำงานเป็นทีม 5) การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และ 6) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน โดยเน้นมิติด้านคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์และความเป็นไทยมากขึ้น ซึ่งการเพิ่มสมรรถนะ “การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน” เพื่อให้เด็กไทยมีสมรรถนะทั้งด้านวิทยาศาสตร์ ฐานเทคโนโลยีดิจิทัล และอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

6. ภาคกลางเป็นฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมส่งออกและแหล่งจ้างงานหลักของประเทศ อาทิ เช่น

- อุตสาหกรรมที่สำคัญของภาค ได้แก่ วัสดุก่อสร้าง ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ในจังหวัดสระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ

- อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร โดยเฉพาะการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมอาหาร 2 กลุ่ม คือ อุตสาหกรรมอาหารทะเล จังหวัดสมุทรสาคร อุตสาหกรรมไก่เนื้อ จังหวัดลพบุรี

- อุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋อง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตลอดจนเขตอุตสาหกรรมเหล็กที่บางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

7. เป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ มีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณจังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

8. ภาคกลางตอนบน เป็นแหล่งผลิตข้าวและพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง และ ถั่วเหลือง ภาคตะวันตกเป็นแหล่งผลิต สับปะรด มะพร้าว และไม้ผล

9. ภาคกลางยังเป็นแหล่งผลิต โคนม-โคนเนื้อ สุกร และไก่ รวมทั้งยังมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมแก่การทำประมงน้ำลึกและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเลที่สำคัญของประเทศ

10. นโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งผลให้มีการกำหนดแผนงานโครงการเพื่อการสร้างอาชีพให้กับผู้เรียนเริ่มตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

11. การเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ส่งผลให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนได้มากขึ้น โดยเฉพาะการเรียนออนไลน์ การเรียนทางไกล และการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มีการจัดทำสื่อและนำเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้และสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้เข้าใจและมีความรู้เข้าใจได้ง่ายขึ้นในรูปแบบการเรียนรู้แบบออนไลน์

❖ อุปสรรค (Threats)

1. ขาดงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการศึกษาในพื้นที่
2. โครงสร้างการบริหารของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้หน่วยงานบริหารการศึกษามีภารกิจที่แยกส่วนกัน ส่งผลต่อการมองเป้าหมายการจัดการศึกษาร่วมกัน
3. การสื่อสารผ่านช่องทาง Social Media ที่รวดเร็ว ส่งผลให้ปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับยาเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุข แพร่กระจายสู่สถานศึกษาได้ง่ายขึ้น รวมทั้งการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น
4. ประชากรแฝงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่เป็นแหล่งจ้างงานสำคัญของภาค
5. สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยเด็ก และวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง
6. การแพร่ระบาดของยาเสพติด พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนเป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา
7. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 ในพื้นที่ควบคุมสูงสุด พื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด โดยครอบคลุมพื้นที่ภาคกลางทั้งหมด
8. ปัญหาปริมาณค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อสุขภาพของเด็กนักเรียนที่ต้องเดินทางมาโรงเรียนและการทำกิจกรรมกลางแจ้งในโรงเรียน

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคแล้ว จึงนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ ที่เรียกว่า TOWS Matrix เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก SO Strategies (Strengths and Opportunities)

จากประเด็นการวิเคราะห์จุดแข็ง ที่พบว่า ในพื้นที่ภาคกลางมีสถานการศึกษาที่สามารถรองรับการศึกษาให้แก่ภาคประชาชนในทุกระดับทุกพื้นที่ รวมทั้งมีสถานศึกษาชั้นนำจำนวนมาก เป็น

เมืองศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาค โดยค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ด้านการศึกษา ในบางจังหวัดที่ก้าวหน้าอยู่ใน 10 ลำดับแรก มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานในภาพรวมมีค่า คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ และโอกาสของพื้นที่ภาคกลางจากประเด็นนโยบายระดับชาติ ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา อาทิ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ ให้ความสำคัญด้านการศึกษา ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง ระบบการศึกษามีคุณภาพ เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิต จึงนำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งทิศทางการพัฒนาประเทศ และภาคกลางเป็นฐานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมส่งออกและแหล่งจ้างงานหลักของประเทศ และนโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งผลให้มีการกำหนดแผนงานโครงการเพื่อการสร้างอาชีพ ให้กับผู้เรียนเริ่มตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยที่พื้นที่ภาคกลางมีสถานศึกษาที่เปิดสอบระดับ อาชีวศึกษา มีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษาค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรม จึงนำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นกำลังคนที่มี ทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO Strategies (Weaknesses and Opportunities)

จากการวิเคราะห์จุดอ่อน พบว่า ในพื้นที่ภาคกลาง บางพื้นที่ยังขาดความพร้อมทางด้าน อุปกรณ์รองรับการเรียน ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนในเมือง สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนผ่านทาง ระบบออนไลน์ อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อต้องกักตัวอยู่ที่บ้าน ในขณะที่เด็กในโรงเรียนนอกเมืองและ โรงเรียนขยายโอกาส ที่ผู้ปกครองยากจน โดยเฉพาะภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้โรงเรียนเลื่อนการเปิดเทอม การใช้ระบบการเรียนออนไลน์ ส่งผล ให้เกิดความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากการเข้าถึงสารสนเทศที่ไม่เท่าเทียมแก่เด็กยากจนและผู้ที่ไม่เข้าถึง เทคโนโลยี ขาดแคลนเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับการเรียนออนไลน์ รวมถึงความพร้อมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง จึงส่งผลให้มีเด็กหลุดออกนอกระบบการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่โอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของ โลกเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ส่งผลให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียน การสอนได้มากขึ้น โดยเฉพาะการเรียนออนไลน์ การเรียนทางไกล และการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้ง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มีการจัดทำสื่อและนำเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้และสามารถ ถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้เข้าใจและมีความรู้เข้าถึงได้ง่ายขึ้นในรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ จึงนำไปสู่ การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST Strategies (Strengths and Threats)

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง พบว่า พื้นที่ภาคกลางมีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่หลากหลาย รวมทั้งความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการจัด การเรียนรู้ของผู้เรียน แต่เนื่องจากอุปสรรคจากการสื่อสารผ่านช่องทาง Social Media ที่รวดเร็ว ส่งผล

ให้ปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับยาเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุข แพร่กระจายสู่สถานศึกษาได้ง่ายขึ้น รวมทั้งการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น รวมทั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติด พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนเป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา จึงนำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

4. กลยุทธ์เชิงรับ WT Strategies (Weaknesses and Threats)

จากการวิเคราะห์จุดอ่อน พบว่า ยังมีบางจังหวัดมีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ การประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีบางจังหวัดที่ผลการประเมินต่ำกว่าระดับประเทศ การประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีบางจังหวัดที่ผลการประเมินต่ำกว่าระดับประเทศ ประกอบกับโครงสร้างการบริหารของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหน่วยงานบริหารการศึกษามีภารกิจที่แยกส่วนกัน ส่งผลต่อการมองเป้าหมายการจัดการศึกษาร่วมกัน และงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาทางการศึกษาในพื้นที่เป็นในลักษณะหน่วยงานต้นสังกัดส่งต่อภารกิจในพื้นที่ จึงนำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อร่วมกันยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่อย่างมีคุณภาพ

ส่วนที่ 4

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์ (Vision)

ผู้เรียนทุกระดับมีคุณภาพตามช่วงวัย มีความรู้ มีทักษะอาชีพ รองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น พัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม บูรณาการเรื่องความเชื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

การผลิตและพัฒนาบุคลากรรองรับภาคอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยเชื่อมโยงภาคการศึกษาภาคอุตสาหกรรมและบริการให้ตอบสนองความต้องการของแต่ละสาขาของอุตสาหกรรมและบริการ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มบนพื้นฐานของการวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยี

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทุกระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนในทุกพื้นที่ให้มีคุณภาพ
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายและทุกภาคส่วนในการสนับสนุนการจัดการศึกษา
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นการกำลังคนที่มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
2. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21
3. ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. เสริมสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะ สมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
2. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21
3. ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเสมอภาคและเท่าเทียม
4. ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีคุณภาพชีวิตที่ดี เข้าใจถึงคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีจิตอาสา และสำนึกสาธารณะ น้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
5. ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย			
ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1. จำนวนโครงการ/กิจกรรมพัฒนาศักยภาพใหม่ทักษะสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	n/a	ปีละ 2 โครงการ/ กิจกรรม	ทุกสังกัด
2. จำนวนโครงการ/กิจกรรมพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	n/a	ปีละ 2 โครงการ/ กิจกรรม	ทุกสังกัด
3. ร้อยละผู้เรียนต่อประชากรกลุ่มอายุ 3 - 5 ปี/6 - 11 ปี/12 - 14 ปี/ 15 - 17 ปี	ร้อยละ 99.10 ร้อยละ 107.02 ร้อยละ 103.68 ร้อยละ 94.95	ร้อยละ 100	ศธภ./ศธจ.
4. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	ป.6 = 45.55 ม.3 = 39.07 ม.6 = 36.09 (ปีการศึกษา 2563)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	ศธภ./ศธจ.
5. ผลการทดสอบระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	40.36 (ปีการศึกษา 2563)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	ศธภ./ศธจ.
6. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	n/a	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	ศธภ./ศธจ.
7. จำนวนหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาระดับพื้นฐานและอาชีวศึกษา	จังหวัดละ 1 หลักสูตร	จังหวัดละ 1 หลักสูตร	ศธภ./ศธจ.
8. ร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรักและการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติและการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ทุกสังกัด
9. จำนวนสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (สถานศึกษาพอเพียง)	89 แห่ง (ปีการศึกษา 2563)	เพิ่มขึ้น ปีละ 5 แห่ง	ศธภ./ศธจ.
10. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษามีผลการประเมินส่วนราชการผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน	n/a	ร้อยละ 100	ทุกหน่วยงาน

แนวทางการพัฒนาภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นกำลังคนที่มีทักษะรองรับ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

- ❖ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยเพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรหรือแรงงานได้ตรงตามความต้องการของพื้นที่ อาทิ ยานยนต์ไฟฟ้า ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ❖ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างทักษะใหม่ที่เป็นในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการ (ReSkill) ควบคู่กับการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้นรองรับการเติบโตในอนาคต (UpSkill) เพื่อพัฒนาผลิตภาพแรงงานให้สูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดที่มีความต้องการแรงงานที่ทักษะฝีมือสูง อาทิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ และปทุมธานี
- ❖ พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวน ไตร่ตรอง โดยเน้นการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะชีวิต และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง
- ❖ ส่งเสริมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เกิดทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะภาษาที่ 3 ทักษะและความรู้ในการประกอบอาชีพใหม่ ๆ
- ❖ สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อเสริมความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ในลักษณะการฝึกประสบการณ์ระหว่างเรียน
- ❖ การส่งเสริมการจัดทำรูปแบบการพัฒนาต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
- ❖ ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา และระบบการแนะแนวในสถานศึกษา เพื่อการตัดสินใจศึกษา ด้านอาชีพ ตามความถนัดและสนใจ
- ❖ ส่งเสริม สนับสนุนองค์ความรู้ สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และนวัตกรรม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
- ❖ สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

กลุ่มโครงการที่สำคัญ

- ❖ โครงการความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงานในอนาคต
- ❖ โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างทักษะใหม่ที่เป็นในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการ (ReSkill) ควบคู่กับการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้นรองรับการเติบโตในอนาคต (UpSkill)
- ❖ โครงการจัดทำหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
- ❖ โครงการจัดการเรียนหลักสูตรระยะสั้นที่สามารถนำไปสะสมหน่วยกิตในการเรียนต่อสายอาชีวศึกษา
- ❖ โครงการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ “ทวิภาคี” โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอน การฝึก การปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
- ❖ โครงการบูรณาการเรียนกับการทำงาน (Work Integrated Learning: WiL) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการทำงาน และเกิดการพัฒนาสมรรถนะให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ
- ❖ โครงการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาด้วยระบบดิจิทัล
- ❖ โครงการสร้างแรงจูงใจให้กับสถานประกอบการในพื้นที่ ที่ให้ความร่วมมือในการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา เช่น การลดหย่อนภาษี การประกาศเกียรติคุณ การยกย่องเชิดชูสถานประกอบการที่เป็นต้นแบบ
- ❖ โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมอาชีวศึกษาระดับภาค
- ❖ โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการใหม่ในทุกระดับการศึกษา
- ❖ โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (fix it center)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะ ในศตวรรษที่ 21

- ❖ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ
- ❖ พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยี เครื่องมือที่ทันสมัย
- ❖ ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความเหมาะสมของพื้นที่ ในช่วงสถานการณ์ที่ไม่ปกติ เช่น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นต้น
- ❖ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
- ❖ พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างพหุปัญญาในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- ❖ พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง
- ❖ ส่งเสริมสนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสมตามทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

กลุ่มโครงการที่สำคัญ

- ❖ โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่ทักษะศตวรรษที่ 21
- ❖ โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา
- ❖ โครงการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนความท้าทายในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning
- ❖ โครงการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการศึกษาของครูโดยใช้กระบวนการคิดออกแบบและทักษะดิจิทัล
- ❖ โครงการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้
- ❖ โครงการส่งเสริมสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการ ส่งเสริมศักยภาพพัฒนาทักษะของนักเรียน
- ❖ โครงการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ❖ ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562
- ❖ การพัฒนาหลักสูตรการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย เน้นการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ สติปัญญา รวมทั้งส่งเสริมความถนัด ความสนใจ เป็นรายบุคคล มีพัฒนาการสมวัย พร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา
- ❖ การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- ❖ สร้างความเข้มแข็งของระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม
- ❖ ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น
- ❖ สืบค้นและบูรณาการระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน
- ❖ ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน
- ❖ ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่ขาดแคลนครู ใช้ช่องทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) รวมถึงการส่งเสริม การเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) ออนดีมานด์ (On-demand) และ ออนแฮนด์ (On-hand)

กลุ่มโครงการที่สำคัญ

- ❖ โครงการส่งเสริมทักษะและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
- ❖ โครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และสะสมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System)
- ❖ โครงการพัฒนาแนวทางการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนทางไกล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

- ❖ ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผ่านกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมสถานักเรียนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย
- ❖ การสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ รวมทั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวกับการศึกษา
- ❖ ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง มีวินัย สุจริต มีจิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด
- ❖ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามบริบทความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ❖ ส่งเสริมผู้เรียนได้ขยายพื้นที่การเรียนรู้ออกไปนอกห้องเรียน รวมถึงการเชื่อมเครือข่ายทางสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเท่าทัน ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้กติกามารยาท จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

กลุ่มโครงการที่สำคัญ

- ❖ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน
- ❖ โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ❖ โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ
- ❖ โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตผ่านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน
- ❖ โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนในการป้องกันยาเสพติด
- ❖ โครงการกิจกรรมจิตอาสา
- ❖ โครงการขับเคลื่อนสถานศึกษาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ❖ โครงการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (สถานศึกษาพอเพียง)
- ❖ โครงการสนับสนุนพัฒนาการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทอาชีพในท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

- ❖ จัดหาอุปกรณ์ /ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอทั่วถึง
- ❖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ
- ❖ กำกับดูแล เร่งรัด นิเทศติดตามและประเมินผลการบริหารการจัดการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่
- ❖ สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา กับสถานศึกษาในภูมิภาค/จังหวัด
- ❖ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดโดยผ่านกลไกของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.)

กลุ่มโครงการที่สำคัญ

- ❖ โครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.)
- ❖ โครงการสร้างเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบูรณาการด้านการศึกษาในพื้นที่
- ❖ โครงการนิเทศติดตามบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน
- ❖ โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัด
- ❖ โครงการพัฒนากระบวนการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา
- ❖ โครงการกำกับดูแล เร่งรัด นิเทศติดตามและประเมินผลการบริหารการจัดการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่

ส่วนที่ 5

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570)

สู่การปฏิบัติ

5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570)

สู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาคที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) นั่นคือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561- 2580) ประเด็น (12) การพัฒนาการเรียนรู้ : ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งแผนแม่บทในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษา **แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)** การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่นๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน **กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)** โดย ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต **ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570** มุ่งพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน สนับสนุนการให้ความรู้เพื่อพัฒนาคนให้มีทักษะหลากหลายทั้งทางด้าน “Technical Skill” รวมถึง “Human Skill” และพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีทักษะใหม่ที่จำเป็นในการทำงานและพัฒนายกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (E: Education and Training) **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579** คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 **แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563–2565)** โดย กระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ - ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมทั้ง นโยบายการจัดการศึกษา 12 ข้อ ของนางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนระดับหน่วยงาน และแปลงสู่การปฏิบัติ โดยแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นกำลังคนที่มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

โดยการนำแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570) ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะร่วมขับเคลื่อน และถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลางฯ ลงสู่แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด/จังหวัด แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ควรจะต้องมีการสร้างการสื่อสารให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ เข้าใจยุทธศาสตร์ฯ โดยผ่านกลไกและเครื่องมือที่สำคัญ ดังนี้

1) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด และพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงฯ ในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด เพื่อเป็นการเน้นย้ำความสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาคต่างๆ ที่จะเชื่อมโยงไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด ต่อไป

2) คณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับ (ภาคกลาง) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ศึกษาข้อมูล นโยบาย กรอบ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคกลาง) ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 แผนระดับที่ 3 ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ โดยใช้เป็นกรอบไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับกลุ่มจังหวัดและ จังหวัด รวมถึงสั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

3) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทในจังหวัด โดยคณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญกับการใช้

แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ ควบคู่กับแผนระดับต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการในระดับจังหวัด และการพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาในจังหวัด

4) **แผนพัฒนาการศึกษา ระดับภาค/กลุ่มจังหวัด** เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยยึดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับกลุ่มจังหวัด จังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การบูรณาการระหว่างหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อการจัดทำแผนงาน/โครงการในการขอจัดตั้งและการบริหารงบประมาณตามบทบาทหน้าที่และบริบทของพื้นที่

5.2 แนวทางในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570)

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน บูรณาการการพัฒนาศึกษาในพื้นที่ระดับภาค ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา ทุกสังกัดในพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยการร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ แปรลงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ สู่โครงการ/กิจกรรม ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมาย ในแต่ละปีงบประมาณ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบความสำเร็จของตัวชี้วัดให้ชัดเจน

5.2.2 ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษา สถาบันทางการศึกษา และสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ ต้องให้ความสำคัญและใช้แผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษา เป็นเครื่องมือ กรอบและแนวทางในการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการศึกษา

5.2.3 ศึกษาธิการภาค และศึกษาธิการจังหวัด ต้องแสดงภาวะความเป็นผู้นำทางการศึกษา มีความมุ่งมั่นจริงจัง รวมถึงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยดำเนินการชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาภาค แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด ให้ผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้รับทราบอย่างชัดเจน และเห็นความสำคัญของแผนฯ เพื่อการมีส่วนร่วม และสนับสนุนช่วยเหลือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่

5.2.4 การบูรณาการยุทธศาสตร์ (Integration) เพื่อให้เกิดการทำงาน และวางเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน จำเป็นที่จะต้องให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ สอดคล้องกับความต้องการ สภาพปัญหาและบริบทพื้นที่ โดยหน่วยงานต่างๆ จะต้องร่วมกันบูรณาการทำงานร่วมกัน ทั้งในส่วนของกรวางแผนงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล รวมถึงการจัดการความรู้พัฒนาพื้นที่ระดับภาคให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

โดยการประสานการดำเนินงานและช่วยผลักดันในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในพื้นที่ภาคให้เป็นอย่างสอดคล้องและสนับสนุนต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค

5.2.5 การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (เชื่อมโยง (Linkage)) ภาค ชี้แจงและสื่อสารยุทธศาสตร์ชาติ แนวนโยบายและการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา สร้างความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาการศึกษาระดับกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัดทุกสังกัดที่จัดการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค และแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งแผนพัฒนาด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รวมถึงสร้างกลไกขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ และกิจกรรมด้านการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค และทิศทางการพัฒนาของประเทศ ที่มีการบูรณาการทั้งในมิติของการทำงานตาม Function, Agenda และรวมถึงการส่งเสริมประสาน สนับสนุนให้ความรู้ในการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ภาค เพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ของภาคที่ได้วางไว้

5.2.6 การทบทวนยุทธศาสตร์ (การมีส่วนร่วม (participate)) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานทุกภาคส่วนเพื่อการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการประชุมเพื่อทบทวนสาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์หรือประเด็นที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์เพื่อเสนอให้ผู้บริหารระดับสูงได้พิจารณาและรับทราบ เพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการสื่อสารและแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติต่อไป

5.2.7 การพัฒนายุทธศาสตร์ ต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เพื่อหาประเด็นและกลั่นกรองแนวคิด เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนในปีต่อไป

5.2.8 ต้องพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม สร้างขวัญกำลังใจด้วยการยกย่องชมเชย ให้รางวัลแก่บุคลากรที่ดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

5.3 การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลก็นำไปสู่การปฏิบัติ มีแนวทางและกระบวนการสำคัญ ดังนี้

5.3.1 แต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการที่สำคัญๆ ได้แก่ คณะทำงานสร้างเครื่องมือการติดตาม ประเมินผล ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ คณะกรรมการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด เป็นต้น

5.3.2 กำหนดปฏิทินการติดตาม ประเมินผลและรายงานให้เหมาะสม

5.3.3 เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อประโยชน์ต่อการวางแผน กำกับติดตาม และรายงานผล ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

5.3.4 เสริมสร้างกลไกการติดตาม ตรวจสอบให้กับภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยการสนับสนุนให้ภาคเอกชน ภาคประชาชนร่วมติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด

5.3.5 ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการติดตามประเมินผล จะเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงแผนฯ หรือจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในห้วงต่อไป รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังหน่วยงานต้นสังกัด

5.3.6 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ภาคผนวก

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๑๙/๒๕๖๐

เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

จากข้อเท็จจริงที่ได้ปรากฏให้เห็นถึงสภาพปัญหาในการจัดการการศึกษาของประเทศในส่วภูมิภาคทั้งในด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบบริหารจัดการ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาทางการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศ แม้ที่ผ่านมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาด้วยการกำหนดมาตรการและกลไกขึ้นโดยมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมาแล้วหลายฉบับ แต่โดยเหตุที่สภาพปัญหาการจัดการการศึกษาของประเทศในส่วภูมิภาคมีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน จึงเป็นเหตุให้ต้องมีการกำหนดมาตรการและกลไกเพิ่มเติมเพื่อให้ปัญหาโดยส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการเตรียมการและรองรับการปฏิรูปการศึกษอันเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากประชามติได้บัญญัติไว้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๙ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะข้อ ๘

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ

(๓) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรรมการ

(๔) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นกรรมการ

(๕) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการ

(๖) เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นกรรมการ

(๗) ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๘) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๙) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

(๒) โอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้ และเงินงบประมาณของส่วนราชการใดในกระทรวงศึกษาธิการไปเป็นของส่วนราชการอื่นในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด รวมทั้งพิจารณาการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

(๓) วางแผนงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

(๔) เกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เงินงบประมาณและทรัพย์สินของส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการได้ทั้งกระทรวงโดยต้องไม่เพิ่มอัตรากำลังคนและงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

การเกลี่ยอัตรากำลังตามวรรคหนึ่ง ให้ตัดโอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งที่เกลี่ยนั้นมาเป็นของส่วนราชการที่รับโอน และการโอนหรือการนำรายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับส่วนราชการใดในกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมไปใช้สำหรับส่วนราชการที่รับโอน นอกเหนือจากกรณีตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้กระทรวงทำได้

(๕) แต่งตั้ง โอน หรือย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ทั้งนี้ ตามประเภทหรือระดับตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีบทบัญญัติใดกำหนดให้องค์กรอื่นใดมีอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง มิให้นำบทบัญญัตินั้นมาใช้บังคับแก่องค์กรซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว

(๖) สั่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานผู้ใดถูกสั่งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้งดการจ่ายค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ใด ๆ ในตำแหน่งในระหว่างที่ถูกสั่งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๙

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

(๙) เชิญข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๔ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ รวมทั้งคณะกรรมการและคณะทำงานตามข้อ ๓ (๘)

การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ ส่วนการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่นที่จำเป็น ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๕ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัดโดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามข้อ ๓ (๑) นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

(๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ ให้มีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค และให้มีรองศึกษาธิการภาคจำนวนหนึ่งคน เพื่อช่วยเหลือนงานศึกษาธิการภาค ทั้งนี้ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรองศึกษาธิการภาคต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือศึกษาธิการจังหวัด อยู่ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุศึกษาธิการภาค และสั่งบรรจุและแต่งตั้งรองศึกษาธิการภาค จากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๗ ในแต่ละจังหวัด ให้มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กศจ.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ศึกษาธิการภาคในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ โดยอย่างน้อยต้องมีผู้แทนองค์กรภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้แทนภาคประชาชน ด้านละหนึ่งคน

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) รองศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กศจ. อาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ข้อ ๘ ให้ กศจ. มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๒) กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดในการดำเนินงานในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒

(๖) กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) วางแผนการจัดการศึกษาและพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา

(๘) เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๙

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กศจ. ซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา โดยให้นำองค์ประกอบของ อกศจ. มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการเสนอและการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ความคุ้มค่า ความประหยัด ความรวดเร็วและไม่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่จำเป็น

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ มอบหมาย

ข้อ ๙ ให้ กศจ. เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อกศจ.” เพื่อช่วยเหลือหรือกลั่นกรองงานให้แก่ กศจ. เกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การกำหนดวิทยฐานะ หรือการกำหนดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ให้ อกศจ. ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) กรรมการใน กศจ. จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) กรรมการใน กศจ. จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาในจังหวัดจำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีได้เป็นกรรมการใน กศจ. จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีมีความจำเป็น กศจ. อาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๑๐ การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมของ กศจ. ออกศจ. คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ตามข้อ ๘ (๙) เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็น ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๑ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย และให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. ออกศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

(๓) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

(๔) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

(๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนว การศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๙) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

(๑๑) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในจังหวัด

ข้อ ๑๒ ให้มีศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และ ลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เฉพาะงานที่เกี่ยวกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และให้มีรองศึกษาธิการจังหวัด เพื่อช่วยเหลืองานศึกษาธิการจังหวัด จำนวนสามคน

ให้ศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการจังหวัด และข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้ศึกษาธิการจังหวัด ดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทอำนวยการระดับสูง และผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการประเภทผู้บริหารการศึกษาหรือเป็นผู้ที่ได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รองศึกษาธิการภาคอยู่ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้อ ๑๓ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือ กรุงเทพมหานครตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน กำกับดูแล และบูรณาการการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล วิชาการ การบริหารทั่วไป งบประมาณ และทรัพย์สิน ให้กับศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในเรื่องนั้น

ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทน

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ชับเคลื่อนตามข้อ ๒ กำหนด

ข้อ ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ กำหนดสถานที่ตั้งของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องไม่เป็นการเพิ่มหรือกระทบต่อภาระงบประมาณ

ข้อ ๑๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค กศจ. อกศจ. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค กศจ. อกศจ. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานตามคำสั่งนี้

ข้อ ๑๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัด ตามคำสั่งนี้

ข้อ ๑๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการ กิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิหนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปเป็นของสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการตามคำสั่งนี้

ข้อ ๑๙ ให้สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ เป็นสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามคำสั่งนี้

ข้อ ๒๐ ให้ศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับเป็นศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งนี้

ข้อ ๒๑ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึง กศจ. ตามคำสั่งนี้ โดยให้บทบัญญัติดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้

ข้อ ๒๒ การยุบเลิกและการใดที่ได้ดำเนินการไปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการยุบเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๙ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

ข้อ ๒๔ ในกรณีเห็นสมควรนายกรัฐมนตรีนหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้

ข้อ ๒๕ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ และให้พิจารณาจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อมาคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ได้มีประกาศ เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยจัดตั้งกลุ่มจังหวัด จำนวน ๑๘ กลุ่มจังหวัด ๖ ภาค และเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่บูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้จัดทำแผนพัฒนาภาคและให้กลุ่มจังหวัดที่ไม่มีแผนพัฒนาภาคจัดทำแผนพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัด นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมติคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนบูรณาการ ด้านการศึกษาระดับภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

(๑) สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง ตั้งอยู่เลขที่ ๙ ถนนเทศบาลปทุม ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ สำนักงานศึกษาธิการ ภาค ๒ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๓ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๔ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง และให้ศึกษาธิการภาค ๒ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคกลาง อีกหน้าที่หนึ่ง

(๒) สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ ตั้งอยู่เลขที่ ๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ และสำนักงานศึกษาธิการ ภาค ๖ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ และให้ศึกษาธิการภาค ๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคใต้ อีกหน้าที่หนึ่ง

(๓) สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน ตั้งอยู่เลขที่ ๓ ถนนอาคารสงเคราะห์ ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ โดยให้สำนักงาน ศึกษาธิการภาค ๗ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน และให้ศึกษาธิการภาค ๗ ทำหน้าที่ ศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน อีกหน้าที่หนึ่ง

/(๔) สำนักงาน...

(๔) สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออก ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑/๒๐๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๙ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออก และให้ศึกษาธิการภาค ๘ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคตะวันออก อีกหน้าที่หนึ่ง

(๕) สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่ ๑๐๐/๖ หมู่ที่ ๔ ถนนนิตโย ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการ ภาค ๑๐ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๒ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และให้ศึกษาธิการภาค ๑๐ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง

(๖) สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ ตั้งอยู่เลขที่ ๒ ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ และสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ โดยให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ และให้ศึกษาธิการภาค ๑๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง

ข้อ ๒ ให้สำนักงานศึกษาธิการภาค ตามข้อ ๑ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัด ในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค

(๓) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาคและดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค ให้เกิดผลสัมฤทธิ์

(๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการด้านการศึกษาประจำปีของกลุ่มจังหวัด และจังหวัดในพื้นที่

(๕) บูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาค เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนด้านการศึกษาสอดคล้องกับศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในระดับภาคและเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายรัฐบาล

(๖) สั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี การตรวจราชการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(๘) กำหนดแนวทางตรวจสอบ กำกับ ติดตามการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับภาค

(๙) บริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและจังหวัด

(๑๐) กำหนดทิศทางการส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาบุคลากรในระดับภาค

/ (๑๑) ส่งเสริม...

(๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับสถาบันพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย

(๑๒) กำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียนระดับภาคให้สอดคล้องกับแนวทางดำเนินการตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

(๑๓) ประเมินผลและจัดทำรายงานการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค และแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

(๑๔) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานการจัดการศึกษาระดับกลุ่มจังหวัด อีกหน้าที่หนึ่ง ยกเว้น สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน (ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) เป็นผู้ดำเนินงาน)

(๑๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
ข้อ ๓ ให้มีศึกษาธิการภาค เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง และรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานตามข้อ ๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

- นายศัจจร วัฒนะมงคล รองศึกษาธิการภาค 14 รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค 2
ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาคกลาง
(มกราคม – สิงหาคม 2564)
- นายไสว สารีบท รองศึกษาธิการภาค 2 รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค 2
ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาคกลาง
(กันยายน 2564)
- นายชัยณรงค์ อินสาลี นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะด้านการศึกษา (นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ)

คณะทำงาน

- นางพรพิมล สารารักษ์ นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 1
- นางสาวสิริกัญญา สุขวิเสส นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 2
- นางดรุณี นิลมานนท์ รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 3
- นางสาวอมลรรดา พรหมวิหาร นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 4
- นางสาวศุภลักษณ์ บุตรจันทร์ นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค 2
- นางกรรณิการ์ สงวนแวว นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค 2
- นางรัตน์ดิยาณ์ เฟ่งพินิจ นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค 3
- นางสาวภพพร สุมาลกันต์ นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 2
- นายตรีเนตร สายสุ่ม นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 1
- นางรสรินทร์ นามบุญเรือง นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 3
- นางสาวพัสสิกา โสตัน พนักงานราชการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์

สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เลขที่ 9 ถนนเทศบาลนาม ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000
โทรศัพท์ 0 2581 1391 โทรสาร 0 2581 1395
www.reo2.moe.go.th